

Documents internacionals de referència sobre multilingüisme

Volum 1

Càtedra de Multilingüisme Lingua món - UOC

Els textos d'aquesta publicació són una traducció no oficial dels documents originals.

Segona edició: abril 2008

Càtedra de Multilingüisme Linguamón – UOC
Av. del Tibidabo, 39-43
08035 Barcelona
www.uoc.edu

Traducció i correcció: Nuevas Ideas de Gestión

Maquetació i producció editorial: Eureka Media, SL
www.eurecamedia.com

Impressió: Artyplan

Els textos d'aquesta publicació estan subjectes –llevat que s'indiqui el contrari– a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que en citeu l'autoria i la font, no en feu un ús comercial i no en feu obra derivada. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/deed.ca>.

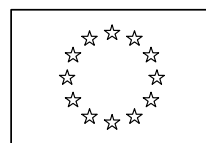
Índex general

Una nova estratègia marc per al multilingüisme	5
Comunicació de la Comissió al Consell, al Parlament Europeu, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions	
ELAN: Efectes de la manca de competències lingüístiques de les empreses sobre l'economia europea	37
Informe final del Grup d'Alt Nivell sobre Multilingüisme (HLGM)	49

COMISSIÓ DE LES COMUNITATS EUROPEES

Comunicació de la Comissió al Consell, al
Parlament Europeu, al Comité Econòmic i Social
Europeu i al Comité de les Regions

Una nova estratègia marc per al multilingüisme

Brussel·les, 22.11.2005
COM(2005) 596 final

Aquest text és una traducció no oficial de la comunicació feta pública per la Comissió Europea el 22 de novembre de 2005 a Brussel·les

Índex

I. Introducció	9
I.1. El multilingüisme i els valors europeus	9
I.2. Què és el multilingüisme?	10
II. Una societat multilingüe	10
II.1. L'aprenentatge d'idiomes	10
II.1.1. Els coneixements lingüístics	10
II.1.2. Com contribueix la Comunitat a desenvolupar els coneixements lingüístics i a promoure la diversitat lingüística?	11
II.1.3. Àmbits d'actuació fonamentals en les pràctiques i els sistemes educatius	12
II.2. Investigació i desenvolupament del multilingüisme	14
II.3. Acció per a una societat multilingüe	15
III. L'economia multilingüe	16
III.1. Contribució dels coneixements lingüístics a la competitivitat de l'economia de la UE	16
III.2. Multilingüisme i consumidors	16
III.3. El multilingüisme a la societat de la informació	17
III.4. Professions i indústries relacionades amb les llengües	17
III.5. Serveis de traducció	18
III.6. Serveis d'interpretació	18
III.7. Ensenyament d'idiomes, avaluació i certificació	18
III.8. Acció per a una economia multilingüe	19
IV. El multilingüisme en les relacions de la Comissió amb els ciutadans	19
IV.1. Accessibilitat i transparència	19
IV.2. El multilingüisme confereix a la UE un caràcter especial	20
IV.3. Acció a favor del multilingüisme en les relacions de la Comissió amb els ciutadans	20
V. Conclusions	22
Annex	23
Fitxa financera	25

Comunicació de la Comissió al Consell, al Parlament Europeu, al Comitè Econòmic i Social Europeu i al Comitè de les Regions

Una nova estratègia marc per al multilingüisme

*Koko jazykov vieš, toľkrát si lovekom.
Com més llengües coneguis, més persona ets
(refrany eslovac)*

I. Introducció

Per primera vegada, el multilingüisme figura de manera explícita a la cartera d'un comissari europeu. Aquest document és la primera Comunicació de la Comissió destinada a estudiar aquest àmbit polític. És complementària de l'actual iniciativa de la Comissió per a la millora de la comunicació entre els ciutadans europeus i les institucions que estan al seu servei. Així mateix, la Comunicació:

- reafirma el compromís de la Comissió amb el multilingüisme a la Unió Europea;
- exposa l'estratègia de la Comissió per promoure el multilingüisme a la societat europea, a l'economia i a la mateixa Comissió; i
- proposa diverses accions específiques que resulten d'aquest marc estratègic.

I.1. El multilingüisme i els valors europeus

La Unió Europea es basa en el concepte de «la unitat en la diversitat»: diversitat de cultures, de costums, de creences i de llengües. A la Unió, a més de les vint llengües oficials,¹ es parlen aproximadament seixanta llengües autòctones i desenes de llengües no autòctones de les comunitats immigrants.²

Aquesta diversitat és la que posa de manifest que la Unió Europea no és un «gresol» en el qual es fonen les diferències, sinó una llar comuna que celebra la diversitat i on les nostres múltiples llengües maternes són font de riquesa i terra d'adob de la solidaritat i la comprensió mútua.

Un idioma és l'expressió més directa de la cultura; ens fa humans i suscita un sentiment d'identitat en cada un de nosaltres. L'article 22 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea³ estableix

---

1. Vint-i-una quan s'afegeixi l'irlandès a partir del 2007; vint-i-tres quan s'afegeixin el búlgar i el romanès.

2. Vegeu l'estudi Euromosaic a l'adreça

http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/languages/langmin/euromosaic/index_es.html

3. DO C 364 de 18.12.2000, p. 1.

que la Unió respecta la diversitat cultural, religiosa i lingüística. L'article 21 prohibeix la discriminació per diverses raons, entre elles la llengua. El respecte de la diversitat lingüística és, juntament amb el respecte de les persones, l'obertura cap a altres cultures, la tolerància i l'acceptació dels altres, un valor fonamental de la Unió Europea.⁴ Les mesures adoptades per la Unió i els estats membres per potenciar el multilingüisme incideixen, doncs, directament en la vida de tots els ciutadans.

I.2. Què és el multilingüisme?

El multilingüisme fa referència tant a la capacitat d'una persona per utilitzar diversos idiomes com a la convivència de diferents comunitats lingüístiques en una zona geogràfica. En aquest document, el terme «multilingüisme» s'utilitza per descriure aquest nou àmbit polític de la Comissió, que promou un clima propici a la plena expressió de totes les llengües i al desenvolupament de l'ensenyament i l'aprenentatge de diversos idiomes.

La política de multilingüisme de la Comissió té tres objectius:

- fomentar l'aprenentatge d'idiomes i la diversitat lingüística a la societat;
- promoure una economia multilingüe sana, i
- donar accés als ciutadans a la legislació, als procediments i a la informació de la Unió Europea en el seu idioma.

La responsabilitat de l'esforç per continuar avançant en aquest àmbit recau principalment en els estats membres (a escala nacional, regional o local), però la Comissió farà també tot el que pugui per sensibilitzar les persones sobre el multilingüisme i millorar la coherència de les mesures adoptades en els diferents nivells.

II. Una societat multilingüe

II.1. L'aprenentatge d'idiomes

II.1.1. *Els coneixements lingüístics*

La capacitat de comprendre i de comunicar en més d'un idioma —capacitat que ja tenen la majoria de les persones a tot el món— és una habilitat per a tota la vida desitjable per a tots els ciutadans europeus. Aquesta capacitat ens anima a obrir-nos a les cultures i les opinions d'altres persones,⁵ millora la

---

4. Vegeu la Decisió núm. 1934/2000/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de juliol de 2000, per la qual s'estableix l'Any Europeu de les Llengües 2001.

5. La comprensió d'altres cultures resulta de l'aprenentatge de les llengües que els donen expressió, raó per la qual la Comissió no fomenta l'ús de llengües artificials a les quals, per definició, els manca tota referència cultural.

nostra capacitat cognoscitiva i consolida el coneixement de la nostra llengua materna. Així mateix, ens permet d'exercir el nostre dret de treballar o d'estudiar en un altre estat membre.

El març de 2002, els caps d'estat o de govern de la Unió Europea reunits a Barcelona⁶ van demanar **l'ensenyament d'almenys dues llengües estrangeres des d'una edat molt primerenca**. L'objectiu de la Comissió a llarg termini és potenciar el multilingüisme individual fins que cada ciutadà tingui un coneixement pràctic d'almenys dos idiomes a més de la seva llengua materna.⁷

Segons una enquesta Eurobaròmetre⁸ recent, la meitat dels ciutadans de la Unió Europea es declaren capaços de mantenir una conversa en almenys un idioma que no sigui la seva llengua materna. No obstant això, els percentatges varien entre els diferents països i grups socials: el 99% dels luxemburguesos, el 93% dels letons i maltesos i el 90% dels lituans coneixen almenys una altra llengua a més de la seva llengua materna, mentre que una majoria considerable d'hongaresos (71%), britànics (70%), espanyols, italians i portuguesos (64%) només parlen la seva llengua materna. Els homes, els joves i les persones que resideixen a les ciutats tenen més probabilitat de parlar un idioma estranger que, respectivament, les dones, les persones grans o els habitants rurals.

Augmenta el percentatge d'alumnes de primària que aprenen un idioma estranger.⁹ Però el nombre mitjà d'idiomes estrangers ensenyats a l'educació secundària està encara molt lluny de l'objectiu establert a Barcelona. A més, l'«aprenentatge d'idiomes» s'assimila cada vegada més a l'«aprenentatge de l'anglès»; la Comissió ja ha manifestat que l'«anglès no és suficient».¹⁰

II.1.2. Com contribueix la Comunitat a desenvolupar els coneixements lingüístics i a promoure la diversitat lingüística?

El 2003, la Comissió es va comprometre a emprendre quaranta-cinc noves accions per animar les autoritats nacionals, regionals i locals a treballar també per «un canvi decisiu en la promoció de l'aprenentatge d'idiomes i la diversitat lingüística».¹¹ Aquestes accions són complementàries de les moltes altres formes de suport que ofereix la Comissió des de fa bastants anys, començant pel programa pioner Lingua, iniciat el 1990. Per exemple, ha invertit més de trenta milions d'euros a través dels programes Sòcrates i Leonardo da Vinci en: beques perquè els professors d'idiomes puguin formar-se a l'estranger, la col·locació de lectors de llengües estrangeres en els col·legis, el finançament d'intercanvis de classes per motivar els alumnes a aprendre idiomes i la creació de nous cursos d'idiomes en CD i a Internet, així com projectes de sensibilització sobre els avantatges de l'aprenentatge d'idiomes. La Comissió, per mitjà d'estudis estratègics, promou el debat, la innovació i l'intercanvi de bones pràcti-

---

6. Consell Europeu de Barcelona de 15 i 16 de març de 2002; Conclusions de la Presidència, part I, apartat 43.1.

7. COM(2003) 449: Promoure l'aprenentatge d'idiomes i la diversitat lingüística: Un Pla d'Acció 2004-2006; COM(1995) 590: Llibre Blanc «ensenyar i aprendre».

8. Eurobaròmetre 63.4.

9. *Key data on teaching languages at school in Europe* (Dades clau sobre l'ensenyament d'idiomes a l'educació escolar a Europa), Eurydice, 2005, ISBN 92 894 8681-3.

10. COM(2003) 449.

11. COM(2003) 449.

ques.¹² Val a dir que les accions generals dels programes comunitaris de foment de la mobilitat i la cooperació transnacional animen els participants a aprendre idiomes.

Els intercanvis de joves, els projectes d'agermanament de ciutats i el Servei voluntari europeu també promouen el multilingüisme. Des de l'any 1997, el programa Cultura ha finançat la traducció d'unes dues mil obres literàries a llengües europees i des d'aquestes.

Els nous programes proposats, que s'aplicaran a partir del 2007 (Cultura 2007, La joventut en acció i Aprenentatge permanent) mantindran i desenvoluparan aquest tipus de suport.

La Comunitat és, a més, la principal font de finançament de l'Oficina Europea de Llengües Minoritàries¹³ (organització no governamental que representa els interessos dels més de quaranta milions de ciutadans de comunitats lingüístiques regionals i minoritàries), i de la Xarxa Mercator¹⁴ d'universitats actives en la investigació sobre llengües minoritàries a Europa. El 2004, després d'una petició del Parlament Europeu, la Comissió va posar en marxa un estudi de viabilitat sobre la possible creació d'una Agència europea per a la diversitat lingüística i l'aprenentatge de llengües. La conclusió de l'estudi¹⁵ és que no se satisfan algunes necessitats en aquest àmbit, i proposa dues opcions: crear una agència o establir una xarxa europea de «centres de diversitat lingüística». La Comissió considera que una xarxa seria el proper pas més adequat i que, en la mesura en què sigui possible, aquesta hauria de basar-se en estructures ja existents. Estudiarà la possibilitat d'assignar-li un finançament plurianual a través del programa d'aprenentatge permanent proposat.

II.1.3. Àmbits d'actuació fonamentals en les pràctiques i els sistemes educatius

L'any 2000, els estats membres van acordar a Lisboa establir un mercat interior eficaç, potenciar la investigació i la innovació, i millorar l'educació per fer de la Unió Europea «l'economia basada en el coneixement més dinàmica i competitiva del món» abans del 2010. Aquests objectius es van recalcar en la Comunicació de la Comissió «Treballant junts pel creixement i l'ocupació — Rellançament de l'estratègia de Lisboa»¹⁶ i en les Directrius integrades per al creixement i l'ocupació (2005-2008).¹⁷ A través del procés «Educació i Formació 2010», els estats membres acorden objectius comuns, al compliment dels quals contribueixen determinant indicadors i referències, compartint bones pràctiques i efectuant avaluacions per parells. Han determinat que la millora dels coneixements lingüístics ha de ser una qüestió prioritària, i un grup d'experts nacionals sobre idiomes¹⁸ els ha presentat recomanacions¹⁹ que han inspirat algunes de les propostes sobre àmbits d'acció fonamentals que s'indiquen a continuació.

---

12. http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/key/studies_en.html

13. <http://www.eblul.org>

14. <http://www.mercator-central.org/>

15. (*Feasibility Study concerning the Creation of a European Agency for Linguistic Diversity and Language Learning*) Estudi de viabilitat sobre la creació d'una Agència europea per a la diversitat lingüística i l'aprenentatge de llengües; Informe final; maig de 2005; http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/doc/linguistic_diversity_study_en.pdf

16. COM(2005) 24, de 2.2.2005.

17. http://europa.eu.int/growthandjobs/pdf/integrated_guidelines_en.pdf

18. El grup d'experts sobre idiomes es va establir en el marc del procés «Educació i Formació 2010» i inclou experts nomenats per la majoria dels estats membres.

19. L'informe més recent està disponible a: <http://europa.eu.int/comm/education/policies/2010/doc/lang2004.pdf>

Estratègies nacionals

Els experts han determinat **la necessitat d'adoptar plans nacionals que donin coherència i orientació a les accions de foment del multilingüisme** entre les persones i a la societat en general. Aquests plans han de fixar objectius clars per a l'ensenyament d'idiomes en les diferents etapes de l'educació i anar acompanyats d'un esforç sostingut de sensibilització sobre la importància de la diversitat lingüística. Així mateix, s'hauria de donar una atenció adequada a l'ensenyament de les llengües regionals i minoritàries i a les oportunitats per als immigrants d'aprendre la llengua del país d'acollida (així com l'ensenyament de les llengües dels immigrants).

Millor formació dels professors

Els plans d'estudis i les estructures per a la formació dels professors d'idiomes han de respondre a exigències evolutives pel que fa als coneixements lingüístics que han d'adquirir els estudiants. La Comissió ha finançat un nou estudi independent basat en les bones pràctiques aplicades a tota Europa,²⁰ en què es proposa un nucli comú de coneixements i valors que han de tenir els professors d'idiomes a Europa. La Comissió afavorirà un debat sobre aquesta qüestió que servirà de base per a una recomanació.

Aprenentatge d'idiomes a una edat primerenca

En la major part dels països, almenys la meitat dels alumnes de primària aprenen un idioma estranger.²¹ No obstant això, com la Comissió ja ha explicat clarament,²² els avantatges de l'aprenentatge d'idiomes a una edat primerenca només se sumen si es forma específicament els professors perquè ensenyin a nens petits, les classes són prou reduïdes, es disposa de materials de formació adequats i el pla d'estudis dedica prou temps a les llengües.

Aprenentatge integrat de continguts i idiomes

En una conferència organitzada recentment per la presidència luxemburguesa de la Unió Europea es van debatre els avenços sobre l'aprenentatge integrat de continguts i idiomes (AICI), és a dir, l'estudi d'una matèria en una llengua estrangera. Aquest sistema, cada vegada més utilitzat a tota Europa, ofereix més oportunitats d'utilitzar els idiomes en el marc del pla d'estudis escolar.

Els idiomes a l'ensenyament superior

Les institucions d'ensenyament superior poden exercir un paper més actiu en la promoció del multilingüisme no només entre els estudiants i el personal, sinó també a la comunitat local.

---

20. *European Profile for Language Teacher Education – A Frame of Reference* (Perfil europeu per a la formació de professors d'idiomes: un marc de referència) per Michael Kelly, Michael Grenfell *et al.*, Universitat de Southampton, Regne Unit.

21. *Key Data on Teaching Languages at School in Europe* (Dades clau sobre l'ensenyament d'idiomes a l'educació escolar a Europa), *Op. cit.*

22. COM(2003) 449.

Cal reconèixer que la tendència en els països no anglosaxons a ensenyar en anglès en lloc de fer-ho en la llengua nacional o regional pot tenir conseqüències imprevistes per a la vitalitat d'aquestes llengües autòctones. La Comissió té previst estudiar en breu aquest fenomen de manera més detinguda.

Desenvolupament de l'àmbit acadèmic del multilingüisme

En els últims anys, diverses universitats han introduït càtedres en àmbits d'estudi relacionats amb el multilingüisme i la interculturalitat en la societat europea. El suport que la Comissió ofereix actualment a la investigació sobre la diversitat lingüística podria complementar-se amb xarxes d'aquestes càtedres, seguint el model de Jean Monnet.

Indicador europeu de competència lingüística

Els treballs sobre l'Indicador europeu de competència lingüística, objecte d'una Comunicació recent,²³ estan ja bastant avançats. Permetran reunir dades fiables sobre els coneixements lingüístics reals dels joves i facilitar una informació inestimable als responsables polítics.

II.2. Investigació i desenvolupament del multilingüisme

Els programes d'investigació de la UE aborden el multilingüisme en dues àrees particulars, en les quals inverteixen al voltant de vint milions d'euros anuals. El Programa sobre les tecnologies de la societat de la informació inclou activitats d'investigació per superar les barreres lingüístiques mitjançant noves tecnologies de la informació i la comunicació, com són:

- eines per millorar la productivitat dels traductors (memòries de traducció i diccionaris i tesaurus en línia);
- sistemes interactius de traducció semiautomàtica per a una traducció de textos ràpida i d'alta qualitat en àmbits específics;
- sistemes totalment automàtics per a traduccions de qualitat mitjana a baixa; i
- reconeixement i síntesi de la parla, diàleg i traducció.

Els programes d'investigació en ciències socials i humanitats recolzen la investigació sobre qüestions lingüístiques relacionades amb la inclusió i l'exclusió socials, la identitat, la participació política, la diversitat cultural i l'entesa intercultural. Es tracta, per exemple, de qüestions sobre diversitat lingüística, llengües minoritàries i regionals, i qüestions lingüístiques relacionades amb els immigrants i les minories ètniques.

---

23. COM(2005) 356.

II.3. Acció per a una societat multilingüe

La Comissió:

- posarà en pràctica l'Indicador europeu de competència lingüística en cooperació amb els estats membres;
- promourà el debat i elaborarà una recomanació sobre les maneres d'actualitzar la formació dels professors d'idiomes;
- publicarà un estudi el 2006 sobre les millors pràctiques en l'aprenentatge d'idiomes a una edat primerenca;
- donarà suport, a través del Programa sobre aprenentatge permanent proposat, a estudis sobre l'estat del multilingüisme a l'ensenyament superior i la creació de càtedres en àmbits d'estudi relacionats amb el multilingüisme i la interculturalitat;
- mantindrà el suport a l'ensenyament i l'aprenentatge d'idiomes a través de programes de cooperació en el camp de l'educació, la formació, la joventut, la ciutadania i la cultura;
- estudiarà maneres de recolzar xarxes sobre diversitat lingüística a través del nou Programa integrat sobre aprenentatge permanent; i
- reforçarà, en el VII Programa marc d'investigació, les activitats d'investigació i desenvolupament tecnològic sobre tecnologies de la societat de la informació relacionades amb les llengües, amb especial atenció a les noves tecnologies per a la traducció automàtica, i estudiarà com podria fomentar la Unió Europea la cooperació sobre noves tecnologies de traducció i interpretació; dins d'aquest mateix marc, les qüestions lingüístiques formaran part integrant de les activitats recolzades en els àmbits de les ciències socials i les humanitats.

Es demana als estats membres que:

- estableixin plans nacionals per donar forma, coherència i orientació a accions de promoció del multilingüisme, per exemple augmentant l'ús i la presència de diverses llengües a la vida diària;²⁴
- revisin les seves disposicions en vigor sobre la formació dels professors de llengües estrangeres tenint en compte els resultats de l'estudi «*European Profile for Language Teacher Education*» (Perfil europeu per a la formació de professors d'idiomes);²⁵

---

24. Aquests plans haurien de basar-se en la Directriu integrada núm. 23 i formar part dels plans nacionals que els estats membres estan elaborant en el context del Pla d'acció de l'estratègia de Lisboa per al creixement i l'ocupació. (http://europa.eu.int/growthandjobs/pdf/integrated_guidelines_en.pdf)

25. *European Profile for Language Teacher Education – A Frame of Reference* (Perfil europeu per a la formació de professors d'idiomes: un marc de referència) http://europa.eu.int/comm/education/policies/lang/doc/profile_en.pdf

- revisin les seves disposicions en vigor sobre l'aprenentatge d'idiomes a una edat primerenca tenint en compte les millors pràctiques aplicades a tota Europa; i
- apliquin les conclusions de la presidència luxemburguesa sobre l'Aprenentatge integrat de continguts i idiomes (AICI), per exemple sensibilitzant sobre els avantatges d'aquest plantejament i intercanviant informació i dades científiques sobre bones pràctiques de l'AICI i la formació específica de professors per a aquest tipus d'aprenentatge.

III. L'economia multilingüe

III.1. Contribució dels coneixements lingüístics a la competitivitat de l'economia de la UE

La Unió Europea desenvolupa una economia altament competitiva. Les capacitats de comunicació intercultural tenen cada vegada més importància en les estratègies globals de venda i comercialització. Les empreses europees, per negociar amb les d'altres estats membres, han de tenir coneixements de les llengües de la Unió Europea, però també de les d'altres socis comercials del món sencer. És el cas, en particular, de les empreses mitjanes, de ràpid creixement i creadores d'ocupació, que constitueixen el principal motor d'innovació, ocupació i integració social i local a la Unió. No obstant això, hi ha dades que indiquen que les empreses europees perden negocis perquè no dominen les llengües dels seus clients.²⁶

Per tal que el mercat únic sigui eficaç, la Unió necessita mà d'obra més mòbil. Disposar de coneixements en diversos idiomes permet tenir més possibilitats en el mercat laboral; per exemple, per treballar o estudiar en un altre estat membre. Com a conseqüència d'això, la Comissió té previst reforçar el seguiment del seu Pla d'acció de 2002 sobre les capacitats i la mobilitat.²⁷ Els coneixements lingüístics formaran part de les qüestions tractades durant l'Any europeu de la mobilitat dels treballadors de 2006.

III.2. Multilingüisme i consumidors

En el mercat únic, els clients poden escollir entre una àmplia varietat de productes de tots els estats membres, la qual cosa els posa en contacte amb productes d'altres comunitats lingüístiques. Per protegir els interessos dels consumidors, hi ha disposicions que regulen els idiomes utilitzats en els embalatges d'aquests productes. L'etiquetatge ha d'oferir informació clara i precisa en una llengua que el consumidor compregui fàcilment i que no l'indueixi a error.²⁸ La Directiva adoptada recentment sobre pràctiques comercials deslleials²⁹ consolida les garanties pel que fa a l'ús dels idiomes en els serveis de postvenda.

---

26. Vegeu l'estudi del CILT, Centre nacional de les llengües del Regne Unit, publicat el 2005:

<http://www.cilt.org.uk/key/talkingworldclass.pdf>.

27. COM(2002) 72.

28. Article 16, apartat 1, de la Directiva 2000/13/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de març de 2000, sobre l'aproximació de les legislacions dels estats membres en matèria d'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimentaris, DO L 109 de 6.5.2000, p. 29; Comunicació de 10 de novembre de 1993 en relació amb els requisits lingüístics relatius als drets dels consumidors a la Comunitat, COM(1993) 456.

III.3. El multilingüisme a la societat de la informació

A la societat de la informació europea, la diversitat lingüística és una realitat de la vida quotidiana. La televisió per Internet, la música en línia i les pel·lícules en els telèfons mòbils constitueixen una realitat per a les empreses i els ciutadans europeus, i evidencien la importància de la capacitat de rebre i utilitzar informació en diverses llengües.

La Comissió fomenta el multilingüisme en el marc de la iniciativa i2010 per promoure el creixement i l'ocupació a les indústries de la societat de la informació i els mitjans de comunicació. La primera tasca és crear un «espai únic europeu de la informació, que ofereixi continguts rics i diversificats i serveis digitals». Diversos programes de la Unió Europea³⁰ recolzen la creació i circulació de continguts i coneixements europeus multilingües.

Una societat de la informació multilingüe exigeix el desplegament de recursos lingüístics normalitzats i interoperatius (diccionaris, terminologia, corpus de textos, etc.) i aplicacions per a totes les llengües de la Unió, fins i tot les menys utilitzades. Els programes de la Comissió Europea han fomentat l'esforç de coordinació i normalització en aquest àmbit recolzant xarxes i plataformes professionals. La Comissió ha establert un fòrum de ciència i tecnologia sobre multilingüisme en què participen experts de la indústria, del món acadèmic i d'organismes de planificació de polítiques.

III.4. Professions i indústries relacionades amb les llengües

Si bé algunes dades mostren que la indústria de les llengües i el seu potencial d'ocupació s'estan desenvolupant a Europa, cap organització no és encara capaç d'elaborar normes sobre aquest sector ni de facilitar dades fiables sobre la seva mida.³¹

Entre les indústries relacionades amb les llengües figuren la traducció, l'edició, la correcció, la síntesi, la interpretació, la terminologia, les tecnologies del llenguatge (processament de la parla i reconeixement i síntesi de la veu), la formació lingüística, l'ensenyament d'idiomes, la certificació i avaluació lingüístiques i la investigació. Aquestes indústries s'estan desenvolupant ràpidament a la majoria de països europeus. D'altra banda, la definició de les professions relacionades amb les llengües és cada vegada menys clara, ja que els lingüistes, els traductors o els intèrprets han de realitzar tasques polifacètiques que requereixen coneixements lingüístics avançats. Algunes universitats ofereixen cursos especialitzats sobre les «indústries relacionades amb les llengües». Cal també un bon domini d'idiomes estrangers en els sectors de la venda, la logística, la subtitulació, les relacions públiques, la comercialització, la comunicació, el cinema, la publicitat, el periodisme, la banca, el turisme i l'edició. A l'ensenyament superior, així com en altres àmbits, és necessari actualitzar permanentment els programes de formació per garantir que els estudiants adquireixin els coneixements adequats, disposin de les eines necessàries i puguin experimentar condicions de treball reals.

29. Directiva 2005/29/CE.

30. *eContent, eContent Plus, Media i eLearning*.

31. No obstant això, s'ha calculat que les vint empreses més grans del món que ofereixen serveis de traducció tenen contractades més de deu mil persones i que els seus ingressos anuals superen els mil dos-cents milions d'euros; es calcula que al voltant de les dues cinquantenes parts d'aquesta activitat s'efectua a la Unió Europea. (Vegeu el lloc web http://www.common senseadvisory.com/en/research/top_20.htm).

III.5. Serveis de traducció

Als estats membres hi ha amplis mercats per als serveis de traducció, en particular les organitzacions internacionals, els governs, les administracions públiques, els tribunals, les empreses, les editorials, els mitjans de comunicació i les indústries de la publicitat i del lleure.

S'observen avenços importants en les tecnologies relacionades amb la traducció, especialment les memòries de traducció i la traducció automatitzada, el processament de la parla, la gestió de documents multilingües i la localització de continguts web. Augmenta el nombre de llocs web multilingües, que ofereixen serveis com la traducció en línia, la traducció de correu electrònic, diccionaris i bancs de caràcters inusuals. Els principals motors de cerca ofereixen traduccions gratuïtes d'informació disponible a la Xarxa, la qual cosa suposa la traducció de molts milions de pàgines al dia; tots els grans portals d'Internet inverteixen en la prestació de millors serveis multilingües.

L'ús creixent de la traducció automàtica en línia demostra que una funció essencialment mecànica d'aquest tipus no pot substituir la feina de reflexió d'un traductor humà, la qual cosa destaca la importància de la qualitat de la traducció. Avenços com la «Norma europea de qualitat per a serveis de traducció»³² sens dubte oferiran als clients més garantia de qualitat i un nivell més alt de traçabilitat.

III.6. Serveis d'interpretació

Augmenta la demanda d'intèrprets qualificats en un mercat en expansió.³³ Les institucions supranacionals com la UE i l'ONU contracten nombrosos intèrprets de conferències, tant per compte d'altri com per compte propi, tots ells amb formació de grau o de postgrau i referències internacionals. Els intèrprets contribueixen també al funcionament de les institucions de societats multilingües i donen suport a les comunitats immigrants en tribunals, hospitals i serveis de policia i immigració. Si estan correctament formats, els intèrprets contribueixen, doncs, a defensar els drets humans i democràtics.

III.7. Ensenyament d'idiomes, avaluació i certificació

Tot i que la situació varia d'un país a un altre, l'ensenyament i l'aprenentatge d'idiomes —i, en conseqüència, l'avaluació i certificació lingüístiques— són indústries en expansió en molts estats membres. Per exemple, només el pressupost per al 2005 del British Council és d'aproximadament set-cents cinquanta milions d'euros; l'Alliance Française va ingressar uns cent deu milions d'euros pels cursos d'idiomes; i, també el 2004, el volum de negocis de Berlitz va ascendir a uns dos-cents setanta-nou milions d'euros.

La certificació lingüística s'ha convertit en un negoci tal que els consumidors tenen dificultats per escollir els cursos i certificats més adequats entre els disponibles en el mercat. La Comissió vol contribuir a millorar la transparència d'aquesta oferta posant a disposició a Internet un inventari dels sistemes disponibles actualment.

---

32. *Translation services — Service requirements* (Serveis de traducció; requisits de servei), document WI CSA07001, elaborat pel Comitè tècnic CEN/BTTF 138.

33. L'Associació Internacional d'Intèrprets de Conferència té aproximadament tres mil membres individuals, dels quals aproximadament la meitat es troben a la Unió Europea.

III.8. Acció per a una economia multilingüe

La Comissió:

- publicarà el 2006 un estudi sobre l'impacte de la manca de coneixements lingüístics en l'economia europea
- publicarà el 2006, a Internet, un inventari dels sistemes de certificació lingüística disponibles a la Unió Europea;
- posarà en marxa un estudi sobre les possibilitats d'utilitzar més els subtítols en pel·lícules i programes de televisió per promoure l'aprenentatge d'idiomes;
- publicarà la base de dades interinstitucional i multilingüe IATE (*Inter-Agency Terminology Exchange*) com a servei per a qualsevol persona que necessiti terminologia validada sobre contextos relacionats amb la UE;
- organitzarà el 2006 una conferència sobre la formació dels traductors a les universitats;
- posarà en marxa, en el marc d'i2010, una gran iniciativa sobre biblioteques digitals per a una utilització més fàcil i interessant de les fonts multimèdia que es basarà en el ric llegat d'Europa, combinant entorns multiculturals i lingüístics,³⁴ i
- reunirà i coordinarà la feina d'equips d'investigació europeus en els àmbits de les tecnologies del llenguatge humà, la traducció automàtica i la creació de recursos lingüístics, com diccionaris i tesaurus, i fixarà objectius tècnics específics per al context europeu (per exemple, dedicar més atenció a la qualitat de les aplicacions multilingües i als sistemes de traducció automàtica).

Es demana als estats membres que:

- revisin els seus programes de formació universitaris per assegurar-se que transmeten als estudiants de professions relacionades amb les llengües els coneixements adequats per fer front a unes condicions de treball que canvien ràpidament.

IV. El multilingüisme en les relacions de la Comissió amb els ciutadans

IV.1. Accessibilitat i transparència

La Unió Europea adopta legislació directament vinculant per als seus ciutadans. Per tant, una condició de la legitimitat i la transparència democràtiques de la Unió és que els ciutadans puguin comunicar-se amb les institucions i llegir la legislació de la UE en la seva llengua nacional, així com participar en el

---

34. COM(2005) 229 i 465.

projecte europeu sense veure's confrontats amb barreres lingüístiques. És per això que el primer Reglament³⁵ adoptat pel Consell defineix la Comunitat Europea com una entitat multilingüe, disposa que la legislació ha de publicar-se en les llengües oficials i exigeix que les seves institucions s'adrecin als ciutadans en les llengües oficials que aquests escullin. En nom de la justícia i la transparència, la Unió manté un servei públic en línia substancial que dóna accés a la legislació i la jurisprudència de la Unió: el servei Eur-Lex, plenament multilingüe i disponible en les vint llengües oficials.³⁶

IV.2. El multilingüisme confereix a la UE un caràcter especial

Els lingüistes especialistes en el camp de la traducció i la interpretació garanteixen una comunicació rendible i permeten que la presa de decisions sigui democràtica i transparent. Gràcies als intèrprets, els delegats poden defensar els interessos dels seus països en el seu idioma i comunicar-se amb els altres delegats. D'aquesta manera, els ciutadans poden ser representats pels seus millors experts, encara que no siguin els millors lingüistes. De la mateixa manera, els serveis de traducció i interpretació garanteixen que les institucions europees i nacionals puguin exercir efectivament el seu dret de control democràtic. Els traductors i els intèrprets permeten als ciutadans comunicar-se amb les institucions i tenir accés a les decisions en la seva llengua o les seves llengües nacionals.

Les institucions de la UE han d'aconseguir un equilibri raonable entre els costos i els avantatges del multilingüisme. El cost dels serveis de traducció i interpretació de totes les institucions va suposar l'1,05% del pressupost total de la UE per al 2004; és a dir, 2,28 euros anuals per ciutadà. Per aquest preu, tots els ciutadans gaudeixen d'accés universal a tota la legislació de la UE i poden comunicar, aportar les seves contribucions i estar informats.

Sens dubte, el sistema que fa realitat el multilingüisme a la Unió Europea té un cost, però sense ell seria senzillament impossible una Unió Europea democràtica i transparent.

Amb una bona planificació, previsió i assignació dels recursos necessaris, la UE podria funcionar en el futur amb encara més llengües oficials, amb l'ajuda, per exemple, de les noves tecnologies i aprofitant al màxim les economies d'escala.

IV.3. Acció a favor del multilingüisme en les relacions de la Comissió amb els ciutadans

En els deu últims anys, la Comissió ha desenvolupat diverses iniciatives multilingües (*Ciutadans d'Europa*, *Diàleg amb els Ciutadans*, *La teva Europa* i el *Servei d'Orientació dels Ciutadans*) per ajudar els ciutadans a entendre com els afecta la legislació europea, quins són els seus drets quan es traslladen a un altre país i com poden exercir els seus drets en la pràctica.³⁷

---

35. Reglament núm. 1, de 1958, pel qual es fixa el règim lingüístic de la Comunitat Econòmica Europea.

36. <http://europa.eu.int/eur-lex/lex>

37. <http://europa.eu.int/youreurope>; <http://europa.eu.int/citizensrights/signpost>

La Comissió proposa basar-se en aquestes iniciatives per establir una política de comunicació multilingüe proactiva i completar amb mesures pràctiques la iniciativa més àmplia de la Comissió de millorar la comunicació amb els ciutadans europeus i grups específics, com els periodistes, la indústria de les llengües, les escoles i les universitats. La Comissió potenciarà la seva informació en línia en les llengües oficials i millorarà el caràcter multilingüe dels nombrosos llocs web de què disposa. L'aparició de tecnologies de gestió del contingut de la Xarxa oferirà també noves possibilitats de publicació multilingüe a Internet. D'altra banda, la Comissió crearà una xarxa interna per garantir la coherència interna en qüestions de multilingüisme.

La Comissió:

- garantirà, per mitjà d'una xarxa interna, que tots els seus serveis apliquin coherentment la seva política de multilingüisme;
- continuarà fomentant el multilingüisme en el seu portal d'Internet (Europa) i en les seves publicacions;
- posarà en marxa un portal dedicat a les llengües dins del portal Europa que oferirà informació sobre el multilingüisme a la Unió Europea i acollirà nous portals dedicats als estudiants i als professors d'idiomes;
- potenciarà el paper que exerceixen els seus serveis de traducció en els estats membres en la promoció del multilingüisme, especialment adaptant els missatges de la Comissió per a destinataris locals específics;
- organitzarà seminaris d'alt nivell sobre multilingüisme en els estats membres destinats a periodistes i altres difusors d'opinió;
- continuarà oferint subvencions i assistència docent a universitats en l'àmbit de la interpretació de conferències; ajudarà a desenvolupar eines d'aprenentatge a distància i finançarà beques d'estudiants i visites de formació;
- continuarà desenvolupant eines multilingües rendibles per a conferències i comunicacions en el marc del seu projecte sobre la prestació interoperativa de serveis paneuropeus d'administració electrònica per a les administracions públiques, les empreses i els ciutadans;³⁸
- recolzarà el màster europeu d'interpretació de conferències i el màster europeu de gestió de congressos, potenciant la cooperació, compartint coneixements i difonent les millors pràctiques en aquests camps;
- continuarà assumint plenament el seu paper en la Reunió interorganismes sobre disposicions en matèria d'idiomes, documentació i publicacions, en què es debaten nous requisits en matèria d'ocupació i de formació;

---

38. <http://europa.eu.int/idabc/>

- continuarà oferint a les universitats un model de pla d'estudis d'un màster de traducció i posarà a la seva disposició traductors convidats per contribuir a la formació d'estudiants de traducció; i
- organitzarà un concurs internacional de traducció entre escoles dels estats membres, per promoure el coneixement d'idiomes i les professions relacionades amb les llengües.

V. Conclusions

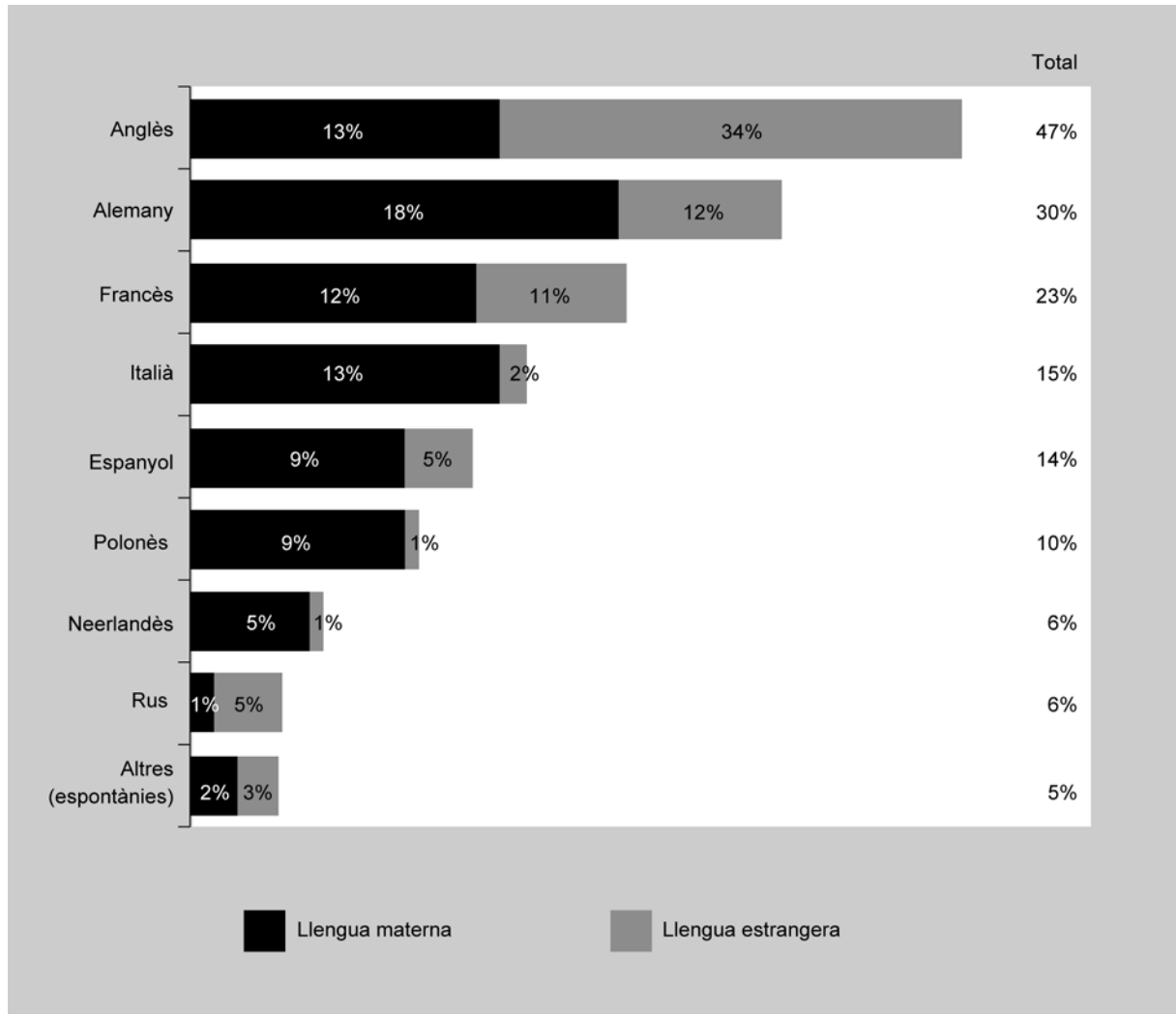
El multilingüisme és fonamental per al bon funcionament de la Unió Europea. La millora dels coneixements lingüístics dels ciutadans serà igual d'important per assolir els objectius polítics europeus, especialment davant de l'augment de la competència mundial i el repte d'aprofitar millor el potencial de creixement sostenible d'Europa, amb més i millors ocupacions. Conscient de les seves responsabilitats i de les de les altres institucions, la Comissió considera que la situació es pot i s'ha de millorar i, en conseqüència, insta els estats membres a adoptar mesures addicionals per promoure el multilingüisme individual a gran escala i fomentar una societat que respecti les identitats lingüístiques de tots els ciutadans.

La Comissió ha demanat ja als estats membres que l'any 2007 informin sobre les mesures que hagin adoptat per assolir els objectius del pla d'acció «Promoure l'aprenentatge d'idiomes i la diversitat lingüística». Aquesta Comunicació destaca els nous passos que han de fer els estats membres si volen assolir els objectius que s'han fixat, i la Comissió convida els estats membres a informar també el 2007 sobre les accions que hagin emprès en àmbits fonamentals assenyalats en la Comunicació.

- La Comissió crearà un grup d'alt nivell sobre multilingüisme, format per experts independents, perquè l'ajudi a analitzar els avenços dels estats membres, ofereixi suport i assessorament en el desenvolupament d'iniciatives i doni un nou impuls i idees.
- Se celebrarà una conferència ministerial sobre multilingüisme per tal que els estats membres puguin compartir els avenços que hagin aconseguit fins llavors i planificar el treball futur.
- A partir dels informes dels estats membres i del grup d'alt nivell, la Comissió presentarà una nova comunicació al Parlament i al Consell, en la qual proposarà un plantejament global sobre el multilingüisme a la Unió Europea.

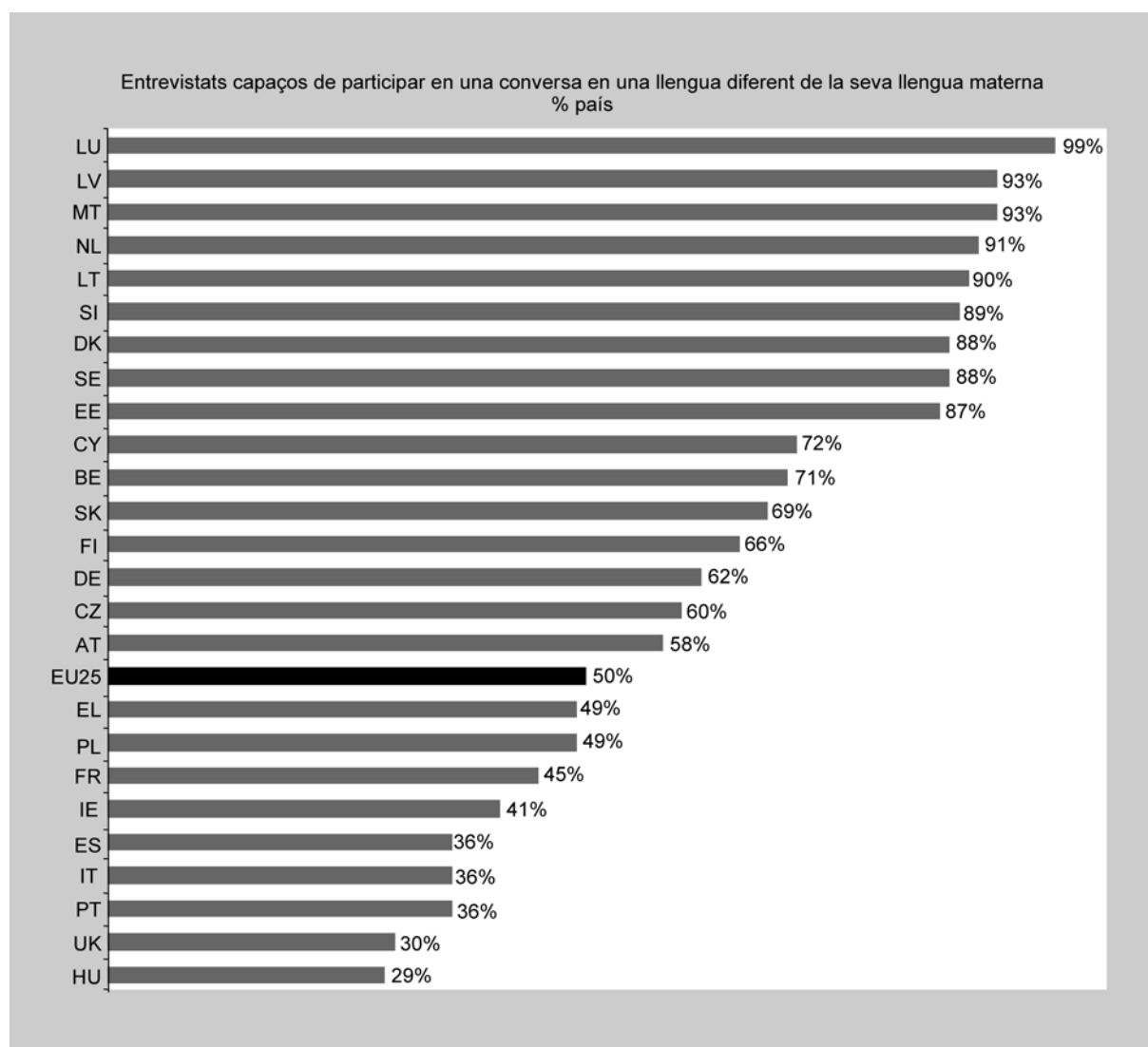
Annex³⁹

Llengües més utilitzades a la Unió Europea: %.

39. Informe Eurobaròmetre 63.4; http://europa.eu.int/comm/public_opinion/archives/eb/eb63/eb63_en.htm

Capacitat de mantenir una conversa en una llengua estrangera

Fitxa financera

1. Denominació de la proposta

Comunicació de la Comissió «Una nova estratègia marc per al multilingüisme»

2. Marc GPA/PPA

Aquesta proposta es refereix a diversos àmbits polítics i activitats associades:

DG EAC:	Cultura i llengües
DG SCIC:	Interpretació i activitats associades
DGT: Administració de la Comissió:	Despesa administrativa de l'àmbit polític administració de la Comissió
DG INFSO:	IDT a la societat de la informació i eEurope

3. Línies pressupostàries

3.1. Línies pressupostàries (línies operatives i línies d'assistència tècnica i administrativa corresponents [antigues línies B..A]) incloses les partides:

DG EAC

15.02.02.02 Sòcrates

15.03.01.02 Leonardo da Vinci

A partir del 2007, la línia pressupostària corresponent al programa d'aprenentatge permanent, per al qual la Comissió va adoptar propostes el juliol de 2004.

DGT

26.010211 Altres despeses de gestió de l'àmbit polític «administració» de la Comissió

26.010700 Activitats de cooperació interinstitucional en l'àmbit de les llengües

DG SCIC

XX01021107 Accions de formació i perfeccionament dels intèrprets

XX01021102 Reunions i conferències organitzades

DG INFSO

09.04 «IDT a la societat de la informació»

09.03 «eEurope»

3.2. Durada de l'acció i de l'impacte financer:

2005 i anys següents: les activitats tenen diferents punts de partida i durades. Algunes, com l'Indicador europeu de competència lingüística, estan destinades a ser permanents i han de considerar-se de durada indefinida; altres, com estudis, conferències o projectes finançats en el marc de programes de cooperació, estan limitades, per naturalesa, a menys de tres anys.

4. Síntesi dels recursos

4.1. Recursos financers

4.1.1. Síntesi dels crèdits de compromís (CC) i dels crèdits de pagament (CP)

Milions d'euros (al tercer decimal)

Tipus de despesa	Secció núm.	2005	2006	2007	2008	2009	2010 i posteriors	Total
Despeses operatives⁴⁰								
Crèdits de compromís (CC)								
15.02.02.02 Sòcrates								
15.03.01.02 Leonardo da Vinci								
Aplicació de l'Indicador europeu de competència lingüística								Vegeu (*)
Foment del debat i presentació d'una recomanació sobre les maneres d'actualitzar la formació dels professors d'idiomes								Vegeu (**)
Publicació el 2006 d'un inventari dels sistemes de certificació lingüística disponibles a la Unió Europea		0,2						0,2 Vegeu (**)
15.02.02.02 Sòcrates								
Publicació d'un estudi el 2006 sobre les millors pràctiques en l'aprenentatge d'idiomes a una edat primerenca		0,2						0,2 Vegeu (**)
Línia pressupostària corresponent al programa sobre aprenentatge permanent proposat								
Suport a la creació de càtedres sobre multilingüisme i interculturalitat a través del programa sobre aprenentatge permanent proposat				0,04	0,08	0,12	0,16	0,4 Vegeu (**)
Manteniment del suport a l'ensenyament i l'aprenentatge d'idiomes a través de programes de cooperació en el camp de l'educació, la formació, la joventut, la ciutadania i la cultura								Vegeu (**)

40. Despeses no cobertes pel capítol xx 01 del títol xx corresponent.

Milions d'euros (al tercer decimal)

Tipus de despesa	Secció núm.	2005	2006	2007	2008	2009	2010 i poste- riors	Total
Despeses operatives ⁴⁰								
Línia pressupostària corresponent al programa sobre aprenentatge permanent proposat								
Estudi de les maneres de recolzar les xarxes sobre diversitat lingüística a través del nou programa sobre aprenentatge permanent								Vegeu (**)
Conferència ministerial				0,15				0,15 Vegeu (**)
15.03.01.02 Leonardo da Vinci								
Publicació el 2006 d'un estudi sobre l'impacte de la manca de coneixements lingüístics en l'economia europea		0,2						0,2 Vegeu (**)
DG ENTR								
Continuació del desenvolupament d'eines multilingües rendibles per a conferències i comunicacions en el marc de la prestació de serveis paneuropeus interoperatius d'administració electrònica per a les administracions públiques, les empreses i els ciutadans								Vegeu (**)
09.04 «IDT a la societat de la informació» 09.03 «eEurope»								
Posada en marxa abans del 2007 d'un projecte de biblioteca digital que mostri la integració de continguts culturals europeus multimèdia i multilingües; reforç en el VII programa marc d'investigació de les activitats sobre les tecnologies de la societat de la informació relacionades amb les llengües, i estudi de les vies per les quals la Unió Europea pot fomentar una major cooperació								Vegeu (***)
Estudi sobre les possibilitats d'utilitzar més els subtítols per promoure l'aprenentatge d'idiomes								
Garantia que tots els serveis apliquen la política de multilingüisme (mitjançant una xarxa interna) introducció d'una política sobre multilingüisme específica per al portal d'Internet Europa i les publicacions								
Crèdits de compromís (CC)	a	0,4	0	0,19	0,08	0,12	0,16	0,95
Crèdits de pagament (CP)	b	0,4	0	0,19	0,08	0,12	0,16	0,95

42 Milions d'euros (al tercer decimal)

Tipus de despesa	Secció núm.	2005	2006	2007	2008	2009	2010 i poste- riors	Total
Despeses administratives incloses en l'import de referència⁴¹								
Assistència tècnica i administrativa (ATA)								
26.010701 – Activitats de cooperació interinstitucional en l'àmbit de les llengües								
Publicació de la base de dades interinstitucional i multilingüe de la terminologia de la UE, intercanvi de terminologia entre agències		0,257	0,279	0,165	0,165	0,165	0,165	1.196 Vegeu (**)
26.010211.02.02.40 - Costos de conferències i reunions								
Organització el 2006 d'una conferència sobre la formació dels traductors a les universitats			0,15					0,15 Vegeu (**)
Organització d'una sèrie de seminaris d'alt nivell sobre multilingüisme als estats membres destinats a periodistes i altres difusors d'opinió			0,003					0,003 Vegeu (**)
Concurs internacional de traducció entre escoles dels estats membres			0,04					0,04 Vegeu (**)
Establiment d'un grup d'alt nivell de reflexió sobre el multilingüisme			0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	0,2 Vegeu (**)
26.010211.01.01.10 - Missions								
Major protagonisme dels serveis de traducció als estats membres		0,024	0,144	0,144				0,312 Vegeu (**)
Continuació de la posada a disposició de les universitats d'un model de pla d'estudis d'un màster de traducció, així com de traductors convidats		0,207	0,207	0,207	0,207	0,207	0,207	1.242 Vegeu (**) Vegeu (****)
26.010211.02.05 - Desenvolupament de sistemes de gestió i informació								
Posada en marxa d'un portal dedicat a les llengües dins del portal Europa que acollirà nous portals dedicats als estudiants i els professors d'idiomes		0,08	0,05					0,13 Vegeu (**) Vegeu (°)
	c	0,568	0,913	0,556	0,412	0,412	0,412	3.273
Import de referència total								
Crèdits de compromís	a+c	0,968	0,913	0,746	0,492	0,424	0,428	4.223
Crèdits de pagament	b+c	0,968	0,913	0,746	0,492	0,424	0,428	4.223
Despeses administratives <u>no</u> incloses en l'import de referència⁴²								
Recursos humans i despeses afins (CND)	8.2.5	d						
Costos administratius, excepte recursos humans i costos afins, no inclosos en l'import de referència (CND)	8.2.6	e						

41. Despeses corresponents a l'article xx 01 04 del títol xx.

42. Despeses corresponents al capítol xx 01, excepte els articles xx 01 04 i xx 01 05.

Cost financer indicatiu total de la intervenció

- (*) La posada en marxa de l'Indicador no ocasionarà cap despesa operativa addicional per al pressupost de la Unió: les despeses corresponents seran sufragades pels programes Sòcrates i Leonardo da Vinci (i després pel programa sobre aprenentatge permanent) sense que s'augmentin les dotacions globals d'aquests programes, la qual cosa explica la presència de l'asterisc (*). A títol informatiu, la contribució global anual d'aquests programes al finançament de l'Indicador estarà al voltant, en principi, de la quantitat de 2,5 milions d'euros.
- (**) L'execució d'aquesta partida no implicarà cap despesa operativa addicional per al pressupost de la Unió. Els costos corresponents es finançaran en el marc dels programes existents o dels seus successors sense augmentar-ne les dotacions globals.
- (***) L'execució d'aquesta partida no implicarà cap despesa operativa addicional per al pressupost de la Unió. Els costos corresponents es finançaran en el marc dels programes d'investigació existents o dels seus successors (programa eContent Plus i programes específics proposats per als anys 2007-2013 en aplicació del VII programa marc) sense augmentar les dotacions globals d'aquests programes.
- (****) El cost de 207.000 euros anuals amb càrrec al pressupost per a missions es refereix únicament a la posada a disposició dels traductors convidats (traductors de la DGT duran a terme missions d'un mes en universitats).
- (°) Aquestes despeses per a 2005 i 2006 es refereixen a l'ajuda d'especialistes en TI per a la concepció i el desenvolupament tècnic del portal d'Internet. El contingut del portal serà gestionat pel personal de la Comissió.

Total CC, inclòs el cost dels recursos humans		a+c+d +e							
Total CP, inclòs el cost dels recursos humans		b+c+d +e							

Desglossament del cofinançament

Sense objecte. Les accions proposades no es cofinançaran.

4.1.2 Compatibilitat amb la programació financera

- La proposta és compatible amb la programació financera vigent.

Per al pressupost de 2007 i dels anys successius, els crèdits estaran subjectes a l'aprovació de les perspectives financeres per a 2007-2013 i la programació financera plurianual que en resulti.

- La proposta requereix una reprogramació de la corresponent rúbrica de les perspectives financeres.
- La proposta pot requerir l'aplicació de les disposicions de l'Acord Interinstitucional⁴³ (relatives a l'instrument de flexibilitat o a la revisió de les perspectives financeres).

4.1.3. Incidència financera en els ingressos

- La proposta no té incidència financera en els ingressos.
- La proposta té incidència financera; l'efecte en els ingressos és el següent:

Nota: totes les precisions i observacions relatives al mètode de càlcul de l'efecte en els ingressos s'han de consignar en un annex separat.

4.2. Recursos humans equivalents a temps complet (ETC) (inclosos funcionaris, personal temporal i extern) — vegeu el desglossament en el punt 8.2.1.

Necessitats anuals Quantitat total de recursos humans:	2005	2006	2007	2008	2009	2010 i posteriors
EAC		1	1	1	1	1 vegeu (i)
DGT	22.6	80,2	80	80	80	80 vegeu (ii)
SCIC						
INFSO						
Total	22.6	81.2	81	81	81	81

Notes:

- (i) Aquestes propostes impliquen la contractació d'un ETC de la categoria A* [segons s'estableix a COM(2005) 356].
- (ii) La resta del personal previst en el quadre anterior correspon a una reassignació interna de les dotacions de personal existents.

5. Característiques i objectius

Les precisions sobre el context de la proposta han de figurar a l'exposició de motius. Aquesta secció de la fitxa financera ha de contenir la següent informació addicional específica:

5.1. Realització necessària a curt o llarg termini

La Comunicació determina una sèrie de necessitats en l'àmbit del multilingüisme a la societat, l'economia i les institucions de la Unió Europea.

5.2. Valor afegit de la implicació comunitària, coherència de la proposta amb altres instruments financers i possibles sinèrgies

El valor afegit l'aporta la Comissió en prendre la iniciativa en la identificació d'àrees en què cal adoptar mesures, i en proposar mesures, dels estats membres o de la Comissió, per assolir objectius beneficiosos per a tota la Unió.

43. Vegeu els punts 19 i 24 de l'Acord Interinstitucional.

5.3. Objectius de la proposta, resultats esperats i indicadors corresponents en el context de la gestió per activitats

Els objectius principals són: la millora del nivell de multilingüisme dels ciutadans; una millor comprensió del paper del multilingüisme en l'economia de la Unió Europea i un plantejament més coherent del multilingüisme en les relacions entre la Comissió i els ciutadans.

Es proposa una avaluació dels avenços cap a aquests objectius per al 2007.

5.4. Mètode d'execució (indicatiu)

Exposeu el mètode o mètodes escollits⁴⁴ per a l'execució de l'acció.

Gestió centralitzada

directa, per la Comissió

indirecta, per delegació a:

agències executives

organismes creats per les Comunitats, com els previstos a l'article 185 del Reglament financer

nacionals del sector públic/organismes amb missió de servei públic

Gestió descentralitzada o compartida

amb els estats membres

amb tercers països

Gestió conjunta amb organitzacions internacionals (indiqueu quines)

Comentaris:

6. Seguiment i avaluació

6.1. Sistema de seguiment

Les accions esmentades en aquesta Comunicació se seguiran mitjançant els sistemes ja utilitzats per als programes i les línies pressupostàries als quals corresponen.

---

44. Si s'indica més d'un mètode, faciliteu detalls addicionals a l'apartat «comentaris» d'aquest punt.

6.2. Avaluació

6.2.1. Avaluació *ex ante*

No s'ha efectuat cap avaluació *ex ante*. La Comunicació és, per naturalesa, una avaluació de la situació actual en aspectes clau del multilingüisme.

6.2.2. Mesures adoptades a partir d'una avaluació intermèdia/*ex post* (ensenyaments extrets d'experiències similars anteriors)

-

6.2.3. Condicions i freqüència d'avaluacions futures

Vegeu el punt 6.1.

7. Mesures antifrau

Les mesures antifrau per a les accions previstes en aquesta Comunicació seran les ja aplicades per als programes i les línies pressupostàries als quals corresponen.

8. Desglossament dels recursos

8.1. Objectius de la proposta en termes de cost financer

Crèdits de compromís en milions d'euros (al tercer decimal)

(Indiqueu les denominacions dels objectius, de les accions i dels resultats)	Tipus de resultats	Cost mitjà	Any n		Any n+1		Any n+2		Any n+3		Any n+4		Any n+5 i següents		TOTAL	
			Nombre de resultats	Cost total	Nombre de resultats	Cost total	Nombre de resultats	Cost total	Nombre de resultats	Cost total	Nombre de resultats	Cost total	Nombre de resultats	Cost total	Nombre de resultats	Cost total
Objectiu operatiu núm. 1 ⁴⁵																
Acció 1																
- Resultat 1																
- Resultat 2																
Acció 2																
- Resultat 1																
Subtotal objectiu 1																
Objectiu operatiu núm. 2 ¹																
Acció 1																
- Resultat 1																
Subtotal objectiu 2																
Objectiu operatiu núm. 2 ¹																
Subtotal objectiu n																
Cost total																

45. Segons es descriu en el punt 5.3.

8.2. Despeses administratives

8.2.1. Quantitat i tipus de recursos humans

Tipus de llocs		Personal que s'assignarà a la gestió de l'acció utilitzant recursos existents i/o addicionals (nombre de llocs/ETC)					
		2005	2006	2007	2008	2009	2010 i posteriors
Funcionaris o agents temporals ⁴⁶ (XX 01 01)	A*/AD		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5 vegeu (i)
	B*, C*/AST	22,6	79,7	79,5	79,5	79,5	79,5 vegeu (ii)
Personal finançat ⁴⁷ amb càrrec a l'article XX 01 02							
Personal finançat ⁴⁸ amb càrrec a l'article XX 01 04/05							
TOTAL		22,6	81,2	81	81	81	81

Notes:

Les necessitats de recursos humans i administratius es cobriran mitjançant l'assignació concedida a la DG gestora en el marc del procediment d'assignació anual.

(i) Aquestes propostes impliquen la contractació d'un ETC addicional [segons s'estableix en el COM(2005) 356].

(ii) La resta del personal previst en el quadre anterior correspon a una reassignació interna de les dotacions de personal existents. Val a dir que una opció per a la dotació de la xarxa sobre multilingüisme proposada implica la transferència a altres DG de vint-i-tres funcionaris A* afectats actualment a la DGT. Les persones es transferirien a altres DG, però els seus llocs romandrien a la DGT. Les transferències esmentades figuren en aquest quadre.

8.2.2. Descripció de les tasques derivades de l'acció

8.2.3. Origen dels recursos humans (estatutaris)

(Si consigneu més d'un origen, indiqueu el nombre de llocs corresponents a cada origen)

- Llocs actualment assignats a la gestió del programa que se substituirà o ampliarà
- Llocs preassignats a l'exercici EPA/AP de l'any n
- Llocs que se sol·licitaran en el proper procediment EPA/AP
- Llocs que es reassignen utilitzant recursos existents en el servei gestor (reassignació interna)
- Llocs necessaris l'any n, però no previstos en l'exercici EPA/AP de l'any en qüestió

46. Cost no cobert per l'import de referència.

47. Cost no cobert per l'import de referència.

48. Cost inclòs en l'import de referència.

8.2.4. Altres despeses administratives incloses en l'import de referència (XX 01 04/05 - Despeses de gestió administrativa)

Milions d'euros (al tercer decimal)

Línia pressupostària (número i denominació)	Any n	Any n+1	Any n+2	Any n+3	Any n+4	Any n+5 i posteriors	Total
1 Assistència tècnica i administrativa (inclosos els costos de personal)							
Agències executives							
Altres tipus d'assistència tècnica i administrativa							
- <i>intramurs</i>							
- <i>extramurs</i>							
Total assistència tècnica i administrativa							

8.2.5. Cost financer dels recursos humans i costos associats no inclosos en l'import de referència

Milions d'euros (al tercer decimal)

Tipus de recursos humans	Any n	Any n+1	Any n+2	Any n+3	Any n+4	Any n+5 i posteriors
Funcionaris i agents temporals (XX 01 01)						
Personal finançat amb càrrec a l'article XX 01 02 (auxiliars, END, contractats, etc.) (indiqueu la línia pressupostària)						
Cost total dels recursos humans i costos afins (NO inclosos en l'import de referència)						

Càlcul - **Funcionaris i agents temporals**

Es farà referència al punt 8.2.1, si s'escau.

Càlcul - **Personal finançat amb càrrec a l'article XX 01 02**

Es farà referència al punt 8.2.1, si s'escau.

8.2.6. Altres despeses administratives no incloses en l'import de referència⁴⁹Milions d'euros (al tercer decimal)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010 i posteriors	Total
XX 01 02 11 01 - Missions							
XX 01 02 11 02 - Reunions i conferències manteniment d'un paper ple a la <i>Inter-Agency Meeting on Language Arrangements, Documentation and Publications</i> (Reunió interorganismes sobre disposicions en matèria d'idiomes, documentació i publicacions)	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,06
XX 01 02 11 03 – Comitès ⁴⁹							
XX 01 02 11 04 - Estudis i consultoria							
XX 01 02 11 05 - Sistemes d'informació							
XX01021107 - Accions de formació i perfeccionament dels intèrprets							
Posada a disposició de les universitats de subvencions i assistència docent en l'àmbit de la interpretació de conferències; ajuda al desenvolupament d'eines d'aprenentatge a distància i finançament de beques d'estudiants i visites de formació	0,935	0,935	0,935	0,935	0,935	0,935	5,61
Suport al màster europeu d'interpretació de conferències i al màster europeu de gestió de congressos	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	0,082	4,92
2 Total altres despeses de gestió (XX 01 02 11)	1,027	1,027	1,027	1,027	1,027	1,027	10,59
3 Altres despeses de naturalesa administrativa (especifiqueu-les i indiqueu-ne la línia pressupostària)							
Total despeses administratives, excepte recursos humans i costos afins (NO inclosos en l'import de referència)							

Càlcul - Altres despeses administratives no incloses en l'import

49. Especifiqueu el tipus de comitè i el grup al qual pertany

CILT

The National Centre for Languages

InterAct International

International Communication Specialists

**ELAN: Efectes de la manca
de competències
lingüístiques de les
empreses sobre l'economia
europea**

Aquest text és una traducció no oficial del Resum executiu de l'estudi *Elan: Effects on the European Economy of Shortages of Foreign language Skills in Enterprise*, encarregat per la Direcció General d'Educació i Cultura de la Comissió Europea el mes de desembre de 2005.

© 2007 CILT
CILT, the National Centre for Languages
20 Bedfordbury
Londres WC2N 4LB
Tel.: 020 7379 5101
Fax: 020 7379 5082
www.cilt.org.uk

InterAct International
Ouseburn Building
Albion Row, East Quayside
Newcastle upon Tyne NE6 1LL
Tel.: 0191 275 5029
Fax: 0191 265 4550
www.interactint.com

Índex

Conclusions clau	41
Metodologia de la investigació	41
Fonament macroeconòmic	42
Pèrdua de negoci com a resultat de les barreres lingüístiques i culturals	42
Enfocaments actuals per a la gestió lingüística	43
Intencions exportadores futures	43
Punt de vista dels líders d'opinió nacionals	44
Resultats de les grans empreses	44
La dimensió macroeconòmica: competències lingüístiques i èxit d'exportació	45
Resum de recomanacions	46

ELAN: Efectes de la manca de competències lingüístiques de les empreses sobre l'economia europea

Resum executiu*

Conclusions clau

- Les empreses europees perden un volum significatiu de negoci com a resultat de la manca de competències lingüístiques. A partir de la mostra, es calcula que l'11% de les PIME europees exportadores (945.000 empreses) podrien estar perdent negoci a causa de barreres de comunicació identificades.
- L'anàlisi dels resultats de l'enquesta va identificar una clara relació entre les llengües i l'èxit de l'exportació. Es van trobar quatre elements de la gestió lingüística que estan relacionats amb uns resultats d'exportació satisfactoris: tenir una estratègia lingüística, nomenar parlants nadius, contractar personal amb competències lingüístiques i utilitzar traductors i intèrprets. Podrien produir-se guanys molt significatius en el conjunt de l'economia de la UE si totes les PIME exportadores possessin en pràctica aquestes tècniques.
- L'anglès és una llengua clau per obtenir accés als mercats d'exportació. No obstant això, els resultats de l'enquesta suggereixen que la situació és molt més complexa del que sol semblar per la impressió freqüentment exposada que l'anglès és la llengua mundial. El rus és àmpliament utilitzat a l'Europa de l'Est com a *lingua franca* (juntament amb l'alemany i el polonès). El francès s'utilitza per comercialitzar en zones de l'Àfrica i l'espanyol té un ús similar a Llatinoamèrica. Les relacions empresarials a més llarg termini depenen de la creació i la gestió de les relacions. Per assolir-les, és essencial un coneixement lingüístic i cultural del país de destí.

“Les llengües li permeten rebre informació millor sobre l'entorn empresarial i noves idees sobre producció, matèries primeres, màrqueting i canals de comercialització”

Líder d'opinió estonià

Metodologia de la investigació

La investigació estava formada per cinc components principals:

- Un resum de la feina feta anteriorment i que analitzava la relació entre les competències lingüístiques, la competència cultural i el rendiment de l'exportació.

---

* Aquest estudi va ser encarregat per la Direcció General d'Educació i Cultura de la Comissió Europea el mes de desembre de 2005 i va ser realitzat per CILT, el National Centre for Languages (Centre Nacional per a les Llengües) del Regne Unit, en col·laboració amb un equip internacional d'investigadors. L'objectiu era proporcionar a la Comissió i als responsables de la presa de decisions dels estats membres informació pràctica i anàlisis de l'ús de les competències lingüístiques per part de les PIME i l'impacte en el rendiment empresarial.

- Una enquesta a gairebé 2000 PIME exportadores de 29 estats europeus (UE, AEE i països candidats) per reunir dades sobre enfocaments pel que fa a l'ús de les competències lingüístiques, la competència intercultural, el coneixement d'estratègies lingüístiques, la pèrdua de negoci a causa de la manca de competències lingüístiques, les intencions exportadores futures i, per tant, els requisits previstos per aconseguir més competències lingüístiques.
- Per a cada país, una revisió dels resultats per part de cinc líders d'opinió nacionals procedents d'institucions empresarials, educatives i polítiques del país en qüestió, que permeté fer una síntesi de recomanacions per a l'actuació en l'àmbit local, regional, nacional i europeu.
- Una enquesta a trenta empreses multinacionals per establir diferències de perspectiva entre elles i les PIME en relació amb les competències lingüístiques i interculturals i la seva estratègia empresarial.
- Anàlisis macroeconòmiques de les dades de l'enquesta a les PIME per oferir indicacions sobre l'impacte econòmic de la inversió en competències lingüístiques per als exportadors i a nivell de l'economia europea.

Juntament amb la recollida de dades estadístiques, es van recopilar també una sèrie d'exemples de bones pràctiques, que il·lustren el valor de les competències lingüístiques i la seva aplicació en una gran diversitat de sectors industrials i estats europeus.

Fonament macroeconòmic

La investigació indica que les PIME exportadores són més productives que les que no exporten i que sovint hi ha un incentiu ocult per a les empreses exportadores a través de l'exposició a més coneixements tècnics, percepció del mercat i estalvis de costos o eficiència.

Com que les PIME representen més del 50% de l'ocupació de la Unió Europea, podria semblar que si un nombre més gran de PIME es convertissin en exportadores amb èxit, i si les que exporten actualment poguessin expandir els seus mercats, això tindria un impacte significatiu en l'economia europea i també que podria haver-hi beneficis addicionals considerables en termes de major innovació i percepció del mercat, que alhora podrien tenir un impacte en la productivitat dins de les economies nacionals.

Pèrdua de negoci com a resultat de les barreres lingüístiques i culturals

L'enquesta de PIME va indicar que com a resultat de la manca de competències lingüístiques es perd una quantitat significativa de negoci. Entre la mostra de gairebé 2000 empreses, l'11% de les que van respondre (195 PIME) havien perdut un contracte com a resultat de la manca de competències lingüístiques. D'aquestes empreses, 37 havien perdut contractes vigents que junts representaven entre 8 i 13,5 milions d'euros. Unes altres 54 empreses

havien perdut contractes potencials per un valor total d'entre 16,5 i 25,3 milions d'euros. Com a mínim deu empreses havien perdut contractes per un valor superior al milió d'euros cada una.

Segons aquests resultats, la pèrdua mitjana per empresa durant un període de tres anys és de 325.000 euros. Evidentment, l'enquesta va identificar únicament aquelles situacions en què les empreses eren conscients de la pèrdua de negoci o de la pèrdua potencial de negoci, mentre que la xifra real podria ser molt més elevada.

Les PIME experimenten barreres interculturals així com barreres lingüístiques quan realitzen operacions transfrontereres. En tots els països tret de vuit, més del 10% de les empreses que van respondre eren conscients d'haver experimentat dificultats interculturals.

Enfocaments actuals per a la gestió lingüística

A 15 dels 29 països, com a mínim el 50% de les empreses que van respondre afirmaven disposar d'una estratègia lingüística (definida com 'l'adopció planificada d'un seguit de tècniques per facilitar la comunicació eficaç amb clients i proveïdors estrangers').

Contractar parlants nadius amb competències lingüístiques sembla ser la tècnica de gestió lingüística més utilitzada, amb un 22% de les empreses fent ús d'aquest recurs.

L'adaptació dels llocs web fou habitual, amb més d'un 50% de les empreses de 22 països amb llocs web en llengües diferents a la llengua nacional.

La pràctica pel que fa a l'ús de traductors i d'intèrprets fou diversa: entre un 4% i un 84% de les empreses per país. La utilització d'agents locals va oferir el conjunt de respostes més uniforme, amb la majoria dels països dins de l'interval del 20-40%. Aquest acostuma a ser un recurs per a les empreses més petites que no tenen capacitat econòmica per assignar personal addicional al servei de les necessitats d'un nou mercat.

Una proporció elevada d'empreses (48% entre la mostra) van afirmar que oferien formació en idiomes al seu personal, amb 15 països que superaven una resposta del 50% mentre que només un quedava per sota del 20%. No obstant això, tant les empreses petites com les grans afirmen que prefereixen contractar personal que ja disposi de les competències lingüístiques més que no pas haver d'invertir en formació.

Intencions exportadores futures

El 46% de les empreses de tota la mostra europea té previst d'introduir-se a nous mercats d'exportació en els propers tres anys.

La necessitat de disposar de competències lingüístiques augmentarà en el futur. A 13 dels 29 països enquestats, almenys un 50% de les empreses que van respondre consideraven que necessitarien competències lingüístiques

addicionals en els propers tres anys. Les competències interculturals també van ser àmpliament considerades com una necessitat de cara al futur, tot i que no amb el mateix nivell de resposta.

“Són més les empreses que han perdut contractes que les que apareixen a l'enquesta, ja que sovint no fan l'esforç comercial si saben que no disposen de les competències lingüístiques”

Líder d'opinió eslovac

Punt de vista dels líders d'opinió nacionals

Els líders d'opinió nacionals entrevistats van confirmar que la interpretació de les dades de les enquestes nacionals majoritàriament era precisa. També es va preguntar als líders d'opinió nacionals si coneixien alguna iniciativa o política nacional que tingués com a objectiu augmentar el nivell o la quantitat de les competències lingüístiques a disposició de les empreses. Només el 50% coneixien aquestes polítiques i, d'entre aquests, cap no tenia la impressió que les polítiques fossin efectives.

Es van expressar opinions contundents sobre la necessitat d'adquirir experiència laboral en altres països per tal que els treballadors milloressin no només les competències lingüístiques, sinó també que es familiaritzessin amb cultures empresarials diferents.

Resultats de les grans empreses

Els resultats de l'enquesta feta a grans empreses va reforçar la major part del material recopilat a l'enquesta principal de PIME:

- La contractació de personal amb competències lingüístiques és molt habitual (un 73% de les empreses que van respondre tenien un esquema establert per a la contractació de treballadors amb competències lingüístiques mentre que un 20% addicional afirmaven que era una pràctica habitual).
- L'anglès va resultar ser més utilitzat com a llengua intermediària que en el cas de les PIME, la qual cosa possiblement reflecteix el seu ús com a llengua corporativa de moltes multinacionals.
- Malgrat això, la demanda de competències en llengües diferents de l'anglès fou més gran que la demanda de l'anglès mateix. L'espanyol i altres llengües globals tenien una prioritat significativament més alta pel que fa a necessitats futures que en les respostes de les PIME (vegeu la Fig. 1).
- Per afavorir l'eficiència, sovint l'anglès es fomentava o s'establia com a llengua corporativa, fins i tot en països amb llengües internacionals com a llengües maternes, com el francès.

No obstant això, no queda clar fins a quin punt l'ús real de la llengua a l'empresa segueix aquestes polítiques. Hi ha un foment paral·lel del *networking* informal i això, juntament amb estructures de gestió horitzontals, tendeix a afavorir un entorn multilingüe.

La dimensió macroeconòmica: competències lingüístiques i èxit d'exportació

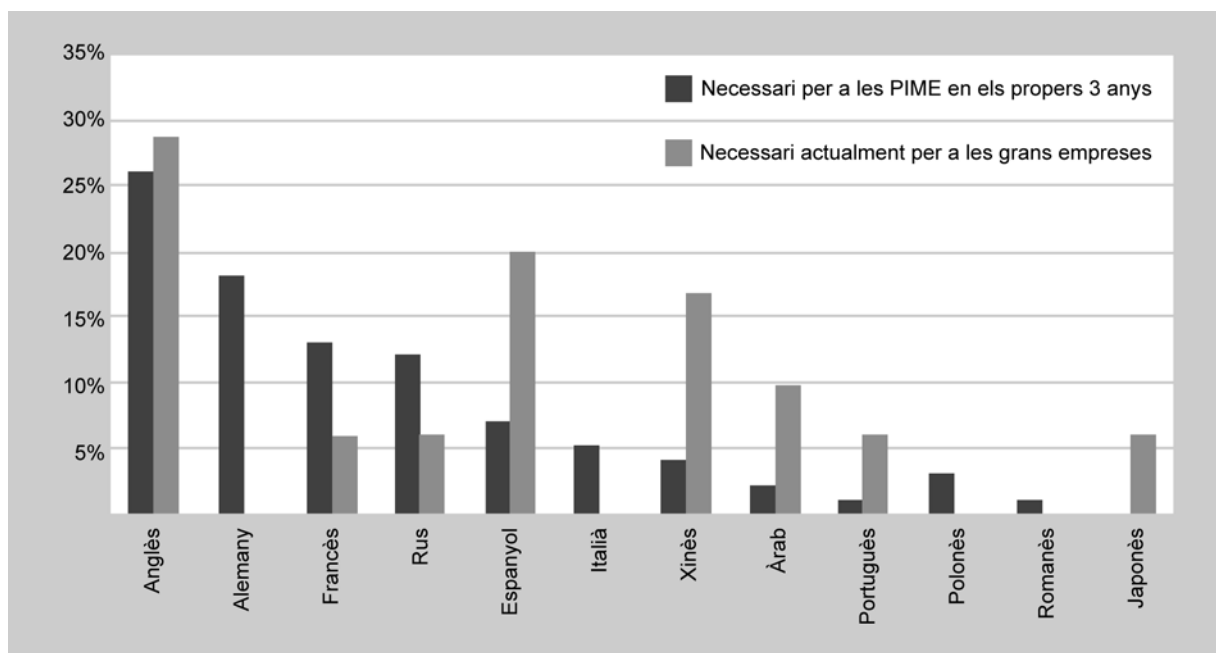
La informació oferta per les empreses que van respondre pel que fa a rendiment empresarial (facturació, beneficis, valor dels contractes perduts) va ser limitada amb la finalitat de protegir la confidencialitat comercial. No obstant això, a tota la mostra de la UE es disposa de prou dades per formular hipòtesis sobre la possessió o no de competències lingüístiques. Els resultats demostren la possibilitat real de mesurar l'impacte de les competències lingüístiques en el rendiment econòmic.

Es van trobar quatre elements de la gestió lingüística que estan relacionats amb uns resultats d'exportació satisfactoris: tenir una estratègia lingüística, nomenar parlants nadius, contractar personal amb competències lingüístiques i utilitzar traductors i intèrprets.

Es calcula que una PIME que inverteixi en aquests quatre elements pot aconseguir una proporció de vendes d'exportació un 44,5% superior que una que no faci aquestes inversions. A més, és possible que hi hagi guanys de productivitat de l'exportació que repercutixin en l'economia interna.

La productivitat total dels factors pot arribar a ser un 3,7% superior que la mitjana del sector, i un creixement de la productivitat del 3,7% derivada de l'exportació podria implicar un impacte addicional molt considerable d'aquestes inversions en competències lingüístiques.

Fig. 1: Necessitats lingüístiques de PIME i grans empreses

Resum de recomanacions

1. Els resultats d'aquest informe necessiten una gran difusió per tal d'involucrar els polítics d'àmbit europeu, nacional i regional.
2. Caldria incloure preguntes sobre competències lingüístiques a l'Enquesta d'Innovació de la Comunitat de la CE per tal de fer un seguiment de fins a quin punt una millora de l'oferta i la demanda pel que fa a competències lingüístiques contribueix a l'economia de la UE.
3. Millorar els vincles empresa-formació en relació amb les llengües. Identificar i divulgar models de cooperació satisfactòria entre empresa i educació especialment, però no exclusivament, adreçats a la promoció de les competències lingüístiques.
4. Analitzar el potencial per a l'adaptació dels programes de mobilitat existents per establir períodes d'experiència laboral ('estades') a altres països per als treballadors de PIME.
5. Desenvolupar i donar suport a programes per augmentar la conscienciació de la importància de les competències lingüístiques i (a mesura que es vagin establint) de la disponibilitat de sistemes de suport.
6. Centrar-se en les regions com a agents últims per oferir mesures de suport en competències lingüístiques per a les empreses i identificar la plataforma adequada per al compromís dins i entre les regions.
7. Millorar l'articulació entre les polítiques lingüístiques europees/nacionals/regionals/locals i les necessitats empresarials.
8. Donar suport a les empreses perquè adquireixin més experiència en la gestió de les competències lingüístiques i l'aplicació dels quatre elements de la gestió lingüística que es relacionen amb un millor resultat de les exportacions.
9. Caldria animar les empreses, mitjançant incentius en cas que sigui necessari, per tal que:
  - registrin, explotin i desenvolupin les competències lingüístiques disponibles dins de les seves empreses
  - ofereixin formació als treballadors a través de vincles amb proveïdors locals
  - ofereixen oportunitats d'adquirir experiència laboral a estudiants o treballadors estrangers
  - s'impliquin en intercanvis internacionals entre empreses
  - utilitzin les competències lingüístiques disponibles, incloses les dels treballadors immigrants
  - donin suport a programes d'educació i formació que vinculin les llengües i l'empresa, treballant amb escoles, facultats i universitats.

10. Potenciar la formació en llengües (estrangeres) dins de l'educació i la formació en tots els nivells.
11. Millorar la correspondència amb les necessitats de l'empresari mitjançant:
  - la diversificació de l'oferta de llengües ensenyades, especialment en l'ensenyament superior i la formació professional
  - la millora de la contextualització dels cursos i les qualificacions per al context empresarial
  - la incorporació de períodes d'experiència laboral a l'estranger, amb oportunitats explícites d'utilitzar la llengua de destí, en cursos que combinin les llengües amb altres àrees temàtiques rellevants per a l'empresa
  - la millora de la flexibilitat per satisfer les necessitats en continua evolució dels empresaris.
12. Millorar l'oferta d'intèrprets i traductors en llengües d'ensenyament menys habitual, com el xinès, l'àrab, el rus (a l'Europa Occidental) i el japonès.
13. Fer que el període de mobilitat en un altre país europeu es converteixi en una expectativa per a tot estudiant d'ensenyament superior.
14. Basar-se en les competències lingüístiques existents fomentant el desenvolupament de les llengües parlades pels fills de treballadors immigrants juntament amb la llengua nacional del país d'acollida.
15. Dur a terme més investigacions i més detallades sobre l'impacte econòmic de les competències lingüístiques tant en l'exportació com en altres àrees de l'economia com el turisme, la inversió interna i els serveis.

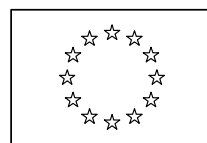
“Fa dos anys que tenim contractada una aprenent xinesa. És essencial per a nosaltres, ja que pot comunicar-se directament amb les persones i ajudar-nos a mantenir el contacte amb la Xina”

Gran empresa, França

COMISSIÓ DE LES COMUNITATS EUROPEES

Informe final

Grup d'Alt Nivell sobre Multilingüisme (HLGM)

Les opinions expressades en aquest informe són responsabilitat exclusiva dels membres del Grup d'Alt Nivell i no reflecteixen necessàriament l'opinió de la Comissió Europea.

Aquest text és una traducció no oficial de l'Informe final del Grup d'Alt Nivell sobre Multilingüisme (HLGM) de la Comissió Europea

© European Communities, 2007

Índex

I. Introducció	53
(1) Cap a una estratègia integral per al multilingüisme a la Unió Europea	53
(2) Què és el multilingüisme?	54
(3) Desenvolupaments recents i actuals dins i al voltant de la Unió i de les societats dels estats membres i les seves implicacions per a la qüestió del multilingüisme	55
(4) L'àrea d'actuació del Grup d'Alt Nivell sobre multilingüisme i el camp d'acció de l'informe complet	57
II. Estratègies per fomentar l'aprenentatge de llengües: fomentar la conscienciació i augmentar la motivació	58
(1) Necessitat de fomentar la conscienciació	58
(2) Augmentar la motivació	59
(3) Recomanacions	61
III. Llengües i mitjans de comunicació	62
(1) El potencial dels mitjans de comunicació per evocar, emfasitzar i mantenir la motivació per l'aprenentatge de llengües	62
(2) La funció dels mitjans de comunicació en la creació d'una esfera pública europea	64
(3) Recomanació	65
IV. Llengües per als negocis	65
(1) L'estudi ELAN	65
(2) Consideracions evocades pel debat de l'estudi ELAN	66
(3) Recomanacions	68
V. Interpretació i traducció: noves tendències i necessitats	68
(1) Interpretació i traducció i formes relacionades de mediació lingüística per a finalitats de comunicació, de negocis i administratives	68
(2) Traducció i diversitat cultural	70
(3) Recomanacions	71
VI. Llengües regionals o minoritàries	72
(1) El manteniment i la continuació del desenvolupament de les llengües regionals o minoritàries	72
(2) Comunitats bilingües com a bons laboratoris de pràctiques	72
(3) La qüestió de l'estatus de les llengües regionals o minoritàries	73

VII. Investigació sobre multilingüisme	73
VIII. Observacions finals	76
Apèndix 1. Programa del Grup d'Alt Nivell	80
Reunions, assumptes i presentacions	81
Apèndix 2. Apunts bibliogràfics	83
Apèndix 3. Agraïments	85
Apèndix 4. CV dels membres de l'HLGM	86

Grup d'Alt Nivell sobre Multilingüisme (HLGM)

Informe final

I. Introducció

(1) Cap a una estratègia integral per al multilingüisme a la Unió Europea

El multilingüisme ha format part de la política, la legislació i les pràctiques de la Comunitat del Tractat de Roma ençà. Al començament, es relacionava exclusivament amb el règim lingüístic establert per a les institucions europees, inclosos els seus contactes amb les autoritats i ciutadans dels estats membres. La primera normativa adoptada pel Consell de la Comunitat Econòmica Europea (15 d'abril de 1958) confirmava la igualtat de les llengües estatals oficials dels estats membres i el seu estatus de llengües oficials i de treball de les institucions europees.¹ Aquest principi es va mantenir en cada ingrés; únicament es pot canviar per vot unànim del Consell.

Després del Tractat de Maastricht (1992), el foment de l'aprenentatge de llengües i del multilingüisme individual, combinat amb un èmfasi en la diversitat lingüística, es van convertir en pedra angular de la política educativa de la UE; mentre que durant els anys noranta del segle passat el suport de la Comunitat es va centrar en l'aprenentatge de les llengües oficials, durant la primera dècada del nou segle s'ha introduït una política de formació en idiomes inclusiva, que busca fomentar l'aprenentatge de totes les llengües, incloses les llengües regionals o minoritàries, les dels immigrants i les principals llengües del món. A més, l'aprenentatge de llengües estrangeres ja no es considera senzillament quelcom beneficiós per al ciutadà individual, sinó quelcom amb especial importància per als objectius de Lisboa de creixement econòmic i cohesió social.²

---

1. A la llum de desenvolupaments més recents, val la pena destacar el contingut de l'article 2 de la normativa que regula l'ús de les llengües en la comunicació escrita entre les institucions i els estats membres o ciutadans: "Els documents que un estat membre o una persona subjecta a la jurisdicció d'un estat membre envii a institucions de la Comunitat podran estar redactats en qualsevol de les llengües oficials que esculli el remitent. La resposta haurà d'escriure's en la mateixa llengua." (Consell CEE 1958:0385)

2. Per conèixer la política dels anys noranta sobre formació en llengües de la Comissió i la UE, consulteu els documents següents: Consell de la Unió Europea (1995) Resolució del Consell de 31 de març de 1995 sobre la millora i la diversificació de l'aprenentatge i l'ensenyament de llengües dins dels sistemes educatius de la Unió Europea. Document 395Y0812(01). Diari Oficial C 207, 12/08/1995:0001-0005; Consell de la Unió Europea (2007) Resolució del Consell de 16 de desembre de 1997 sobre l'ensenyament de les llengües de la Unió Europea a una edat primerenca. Diari Oficial 98 C 01/03/1998:2-3; Comissió Europea (1995) White Paper on Education and Training – Teaching and Learning: Toward the Learning Society, 47-49. Pel que fa al desenvolupament d'una política de llengües inclusiva, i l'èmfasi en la dimensió econòmica de la competència multilingüe vegeu, entre d'altres, els documents següents: Consell Europeu (2002) Conclusions de la Presidència. Consell Europeu de Barcelona – 15 i 16 de març de 2002, 19; Decisió núm. 1934/2000/EC del Parlament Europeu i del Consell de la Unió Europea (2000) Decisió núm. 1934/2000/EC del Parlament Europeu i del Consell de 17 de juliol de 2000 sobre l'Any Europeu de les Llengües 2001 (2000). Diari Oficial de les Comunitats Europees L 232/, 14/09./2000:1-5; Consell de la Unió Europea (2002) Resolució del Consell de 14 de febrer de 2002 sobre la promoció de la diversitat lingüística i l'aprenentatge de llengües en el marc de l'aplicació dels objectius de l'Any Europeu de les Llengües 2001. Diari Oficial de les Comunitats Europees, 2002 C 50, 23/02/2002:1-2; Parlament Europeu i Consell de la Unió Europea (2006) Recomanació del Parlament Europeu i del Consell sobre competències clau per a l'aprenentatge al llarg de la vida (2006/962/EC). Diari Oficial de la Unió Europea, L 394:13-18; Comissió Europea (2003) Comunicació de la Comissió al Consell, el Parlament Europeu, el Comitè Econòmic i Social, i el Comitè de les Regions: Promoció de l'aprenentatge de llengües i diversitat lingüística: An Action Plan 2004-2006, COM(2003) 449 final; Comissió Europea (2005) Comunicació de la Comissió al Consell, el Parlament Europeu, el Comitè Econòmic i Social Europeu, i el Comitè de les Regions: A New Framework Strategy for Multilingualism, COM(2005) 596 final.

Durant anys, la UE no va pretendre establir un marc coherent i integral per a les diverses normatives, polítiques, pràctiques i iniciatives sobre multilingüisme. Va ser la decisió del president José Manuel Barroso de fer que el “multilingüisme” formés part de la cartera d'un dels membres de la Comissió i assignar-li la responsabilitat del multilingüisme en l'educació, la cultura, la interpretació, la traducció i les publicacions que va suposar el primer pas per al desenvolupament d'una política de la UE coherent i integral sobre llengües.

El camí cap al desenvolupament d'aquesta política va adquirir una dimensió considerable quan, l'1 de gener de 2007, el “multilingüisme” va convertir-se en una cartera independent, que fou assignada a un dels nous comissaris, Leonard Orban.

El fet que el multilingüisme s'hagi convertit en una àrea de la política de la UE per dret propi és una clara indicació que la Comissió cada cop és més conscient de la creixent importància del repte del multilingüisme per al projecte europeu. Com a resultat de l'ampliació, el mercat únic i la creixent mobilitat dins de la UE, la reactivació de les regions, l'arribada de la societat del coneixement, la migració cap a la UE i la globalització, aquest repte multilingüe ha assolit una dimensió completament nova (pel que fa a mida, complexitat i rellevància política). Enlloc és més clarament visible que en la comunicació interlingüística i intercultural. Mentre que abans això era evident principalment pel que fa als intercanvis interpersonals entre persones residents en diferents estats membres, pràcticament tots els estats membres de la UE s'han convertit a hores d'ara ells mateixos en societats multilingües i multiculturals, que necessiten estratègies en l'àmbit local/regional/de l'estat membre per facilitar la comunicació entre fronteres lingüístiques i culturals.

El Grup d'Alt Nivell considera que la creació d'una cartera per al multilingüisme és alguna cosa més que la unió, sota un comissari, de tots els serveis de la Comissió relacionats d'una manera o altra amb el multilingüisme, i també quelcom més que un reconeixement de la interdependència de les diverses activitats multilingües. En última instància, destaca la naturalesa horitzontal de la qüestió del multilingüisme; és a dir, la seva rellevància per a una àmplia diversitat d'àrees polítiques, especialment àrees polítiques en el sí de l'agenda de Lisboa.

(2) Què és el multilingüisme?

S'entén per *multilingüisme* la capacitat de les societats, institucions, grups i individus de fer servir, de manera regular, més d'una llengua en la vida quotidiana. En aquest context, una *llengua* es defineix de manera neutral com una variant que un grup s'atribueix per a l'ús com a codi habitual de comunicació. Això inclou les llengües regionals, els dialectes i els llenguatges de signes. A més, el terme *multilingüisme* s'utilitza per fer referència a la coexistència de diferents comunitats lingüístiques en una àrea geogràfica o geopolítica, o en una entitat política.

Vist des de la perspectiva supranacional de la EU, la unitat en els diversos àmbits de l'activitat humana coberts pel Tractat en una Comunitat que es caracteritza per la diversitat lingüística només es pot aconseguir si es troben maneres per les quals les persones i els organismes es puguin comunicar els uns amb els altres; ja sigui mitjançant l'ús d'una llengua diferent a la seva primera llengua o bé aprofri-

tant la mediació lingüística. La Unió ha pretès de facilitar totes dues formes de comunicació interlingüística: fomentant l'aprenentatge i l'ensenyament de les llengües en els sistemes educatius dels estats membres (i més enllà) i creant, ampliant i mantenint serveis d'interpretació i traducció d'una dimensió, complexitat i qualitat sense precedents.

Pel que fa al multilingüisme individual, la competència en una altra llengua qualsevol pot anar des de la competència amb coneixements parcials fins al domini total. Cal tenir-ho present en vista de l'objectiu a llarg termini de la Comissió: "augmentar el multilingüisme individual fins que cada ciutadà tingui habilitats pràctiques en com a mínim dues llengües a més de la seva llengua materna" (Comissió Europea 2005:4). Per tant, el Consell i el Parlament tenien raó en afirmar que "el nivell de competència d'un individu variarà [...] en funció de la procedència social i cultural, de l'entorn, i de les necessitats i/o interessos de l'individu." (Parlament Europeu i Consell de la Unió Europea 2006:14).

Cada vegada són més les persones que viuen a la Unió i que són multilingües o fins i tot multialfabetitzades perquè (i) parlen una llengua regional autòctona o llengua minoritària a més de la llengua nacional (predominant), (ii) parlen una llengua immigrant a més de la llengua del país d'acollida, o (iii) van créixer en famílies on es parlaven diverses llengües o bé altres entorns multilingües (el fenomen Erasmus). Per a un nombre considerable de persones que viuen a Europa, la noció de "llengua materna" ha perdut el significat; probablement seria més adequat parlar de primera llengua o fins i tot primeres llengües de les persones, segons el cas.

(3) Desenvolupaments recents i actuals dins i al voltant de la Unió i de les societats dels estats membres i les seves implicacions per a la qüestió del multilingüisme

En els darrers quinze anys, i especialment des de l'inici del nou mil·lenni, la Unió i les societats de la Unió han experimentat canvis importants. A més, les persones que viuen a la Unió han adoptat noves tendències de comportament.

Els desenvolupaments següents tenen una rellevància especial per a la constel·lació de les llengües i per a l'aprenentatge i l'ús de les llengües a la Unió:

- les ampliacions l'any 2004 i 2007, per les quals el nombre d'estats membres ha augmentat de 15 a 27;
- el reconeixement i l'aprofitament cada vegada més gran, per part d'individus i organitzacions, de les oportunitats que ofereix el mercat únic, principalment pel que fa a l'augment del comerç transeuropeu i la mobilitat dels treballadors;
- globalització i internacionalització en molts àmbits de l'activitat humana;
- revitalització de les regions dins dels estats membres, i de les regions transfrontereres;
- migració cap a la Unió, fins al punt que pràcticament tots els estats membres són actualment països migratoris;

- desenvolupaments importants en TIC, que faciliten, entre altres coses, la comunicació instantània des de qualsevol indret del món amb qualsevol altre;
- creació d'una àrea europea d'investigació i ensenyament superior, que inclou una mobilitat estudiantil cada vegada més gran;
- canvis en els perfils laborals i mobilitat creixent entre llocs de treball;
- arribada de turisme global.

Com a resultat d'alguns d'aquests desenvolupaments, el panorama lingüístic de la Unió i del conjunt d'Europa ha canviat dràsticament, i aquests canvis continuen. El nombre de llengües oficials de la UE s'ha més que duplicat entre els anys 1995 i 2007. Les llengües regionals i minoritàries han experimentat una revifada significativa. En general, el nombre de llengües parlades a Europa ha augmentat molt més del que ningú podia haver-se imaginat fa només deu anys. Segons el projecte VALEUR dut a terme sota l'auspici del Centre Europeu de Llengües Modernes del Consell d'Europa de Graz, en els 22 països europeus inclosos en el projecte, no es parlen menys de 438 llengües.¹ Dit d'altra manera, tots els estats membres de la UE s'han convertit pràcticament en societats multilingües i multiculturals. A més, cada vegada s'és més conscient de la importància de les principals llengües mundials no europees com el bengalí, l'hindú, el japonès i el xinès mandarí.

Fins i tot hi ha clars indicis de canvis en els models d'aprenentatge i ús de les llengües, inclosos canvis en els sistemes educatius de molts dels estats membres. L'anglès ha continuat guanyant terreny com a mitjà de comunicació intraeuropeu i internacional no mediat. L'anglès actualment també és la primera llengua estrangera a les escoles. L'aprenentatge de llengües a una edat primerenca i l'aprenentatge integrat de continguts curriculars i llengües estrangeres (AICLE), totes dues estratègies fomentades per la UE, s'estan convertint ràpidament en la norma, però en molts casos només serveixen per enfortir la presència de l'anglès; actualment el 90% dels alumnes d'educació secundària de la UE estudien anglès (Eurydice 2005:11). (Aquesta tendència es reflecteix en els resultats més recents de l'Eurobaròmetre, segons els quals "l'anglès continua augmentant la seva presència com la llengua estrangera més parlada (Eurobaròmetre 2005:7); això confirma resultats anteriors, segons els quals el 71,1% dels enquestats creien que els ciutadans de la UE havien de poder parlar una altra llengua a més de la llengua materna, i gairebé el mateix percentatge (69,4%) creien que aquesta llengua havia de ser l'anglès (Eurobaròmetre 2001b:6).) Al mateix temps, els estats membres posen en pràctica diverses estratègies per fer front a la nova constel·lació lingüística dels seus territoris i més enllà, que inclouen mesures dissenyades per facilitar la integració dels immigrants en les seves societats, així com la concessió d'estatus a llengües no comunitàries en els seus sistemes educatius.

De la mateixa manera que els desenvolupaments assenyalats anteriorment reflecteixen en part tendències contradictòries (per exemple, globalització vs. descentralització), les tendències en l'aprenentatge i l'ús de les llengües revelen models contradictoris (la preferència de l'anglès com a lingua franca

---

1. Vegeu: VALEUR: Valuing All Languages in Europe. European Centre for Modern Languages. 2nd Medium-term programme 2004-2007). http://www.ecml.at/mtp2/VALEUR/html/Valeur_E_news.htm#March2007

vs. la revifada de les llengües regionals o minoritàries; l'èmfasi en el valor a escala mundial de determinades llengües com el bengalí, l'anglès, l'hindú, el japonès, el xinès mandarí, el portuguès, el rus i l'espanyol vs. l'èmfasi en el valor per a la comunitat de les llengües "petites"). A més, cal destacar que els individus i les autoritats responen de manera diferent als desenvolupaments esmentats. Mentre que alguns tenen por de perdre la identitat, els altres assenyalen el valor que constitueix la diversitat lingüística i cultural present a les nostres societats i al conjunt d'Europa, i valoren favorablement l'increment d'identitats múltiples. Dit d'altra manera, podria ser possible reconèixer la funció d'una quasi llengua franca per a la integració europea alhora que es remarca la importància de la competència multilingüe.

El que hauria de quedar clar és que la nova estratègia integral per al multilingüisme que la Comissió té en ment ha de tenir en compte els canvis polítics, socials i econòmics i els desenvolupaments descrits, així com les tendències actuals en l'aprenentatge i l'ús de les llengües estrangeres en relació amb aquests.

(4) L'àrea d'actuació del Grup d'Alt Nivell sobre multilingüisme i el camp d'acció de l'informe complet

El Grup d'Alt Nivell sobre Multilingüisme (HLGM), establert per decisió de la Comissió el 20 de setembre de 2006, la seva justificació i àrea d'actuació estan directament relacionats amb la iniciativa de la Comissió de caminar cap a una nova estratègia integral per al multilingüisme. La seva creació es va anunciar per primera vegada en la Comunicació de la Comissió "A new framework strategy for multilingualism" (Comissió Europea 2005:15). Es va assignar al Grup l'àrea d'actuació "d'oferir suport i assessorament en el desenvolupament d'iniciatives, així com un nou impuls i noves idees per a un enfocament integral del multilingüisme a la Unió Europea". La seva tasca concreta consistia a "suscitar un intercanvi d'idees, experiències i bones pràctiques en l'àmbit del multilingüisme i fer recomanacions a la Comissió per a accions en aquest terreny" (Comissió Europea 2006:12). En línia amb les seves àrees d'actuació generals i específiques, el Grup va procurar desenvolupar idees rellevants per a les polítiques i pràctiques de tota la Unió, així com fer recomanacions per emprendre accions concretes en l'àmbit de la Comunitat.

Amb aquesta estructura, l'informe complet es basa en el programa establert a l'inici del mandat del Grup; d'aquesta manera, ofereix informació detallada de la feina feta pel Grup.¹

El repte multilingüe a Europa ha suscitat respostes diverses i tendències contradictòries en pensament i comportament. Moltes d'aquestes respostes i tendències oposades poden explicar-se pel fet que les llengües tenen missions diverses i realitzen funcions diferents. Les llengües són un mitjà de comunica-

1. Per conèixer els temes de les cinc reunions de contingut celebrades pel Grup, vegeu l'Apèndix 1. Durant la fase final de les seves deliberacions, el Grup va procurar posar en línia els resultats de la seva feina amb l'agenda política del comissari Orban. (Vegeu: Comissió Europea, Comunicat de premsa (2005) A political agenda for multilingualism. MEMO/07/80. Brussel·les, 23/02/2007.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/07/80&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>.

Aquest aspecte en concret de les reflexions del Grup dona forma a l'estructura de la versió resumida de l'informe final.

ció, però també són un aspecte important de la identitat personal, social i cultural (i diferents persones i grups donen més importància a una funció específica que a d'altres). Tanmateix, malgrat que aquestes diferents funcions estan interrelacionades, és important que no es barregin en tractar qüestions polítiques concretes.

II. Estratègies per fomentar l'aprenentatge de llengües: fomentar la conscienciació i augmentar la motivació

(1) Necessitat de fomentar la conscienciació

En la Comunicació del mes de novembre de 2005, la Comissió descriu la capacitat d'entendre's i comunicar-se en més d'una llengua com una "habilitat per a tota la vida desitjable per a tots els ciutadans europeus" (Comissió Europea 2005:3). Es diu que

- motiva les persones a ser més obertes amb les cultures i punts de vista de les altres persones,
- millora les habilitats cognitives i fomenta les competències en la llengua materna, i
- permet a les persones aprofitar la llibertat de treballar o estudiar en un altre estat membre.

La Recomanació sobre competències clau per a l'aprenentatge al llarg de la vida identifica la "Comunicació en llengües estrangeres" com una de les vuit competències clau "necessàries per a la realització personal, la ciutadania activa, la cohesió social i la possibilitat de trobar feina en una societat del coneixement" (Parlament Europeu i Consell de la Unió Europea 2006:13).

És poc probable que els beneficis de l'aprenentatge de llengües presentats per la UE convencin els europeus en general. L'atractiu de l'anglès per a la gent jove és una qüestió ben coneguda.

No obstant això, el que fins i tot és potser més important és que, per diversos motius, els polítics i els responsables de la presa de decisions (inclosos els pares) creuen fermament que al començament del segle XXI tot el que cal als nens és adquirir un bon domini de l'anglès.

És contra aquest rerefons que el Grup voldria presentar els arguments addicionals següents a favor de l'aprenentatge de diverses llengües a més de la primera llengua de cada persona.

- A jutjar per les tendències actuals, la mobilitat entre llocs de treball, la mobilitat geogràfica i la cooperació transnacional es convertiran en part acceptada de les vides laborals d'un gran percentatge d'europeus. Cada vegada serà més difícil predir la direcció que emprendran les carreres professionals de les persones. És precisament per això que l'aprenentatge i el coneixement de diverses llengües són un aspecte important d'una capacitat d'ocupació sostenible. L'experiència d'aprendre diverses llengües i la competència en diverses llengües formen una base sòlida per aprendre més llengües sempre que en sorgeixi la necessitat. Evidentment, això és especialment cert per a l'aprenentatge de llengües europees addicionals, ja que moltes d'elles estan estretament interrelacionades.

- L'aprenentatge d'altres llengües té un valor intercultural. A més d'estar oberts a les cultures i actituds de les altres persones (vegeu anteriorment), la formació en idiomes pot augmentar el coneixement de la cultura i els valors propis i estimular el desig i millorar la capacitat de comunicar-se i cooperar amb persones entre fronteres lingüístiques i culturals.
- L'aprenentatge d'altres llengües té un valor transversal. Fomenta les funcions cognitives com l'atenció, la percepció, la memòria, la concentració, la formació conceptual, el pensament crític, la resolució de problemes, la flexibilitat cognitiva i la capacitat de treballar en equip. Fomenta també tant el desenvolupament cognitiu dels més joves com l'agilitat mental dels més grans. Tanmateix, és important no oblidar que les capacitats descrites anteriorment han de considerar-se efectes de l'aprenentatge de llengües a llarg termini, més que no pas resultats a curt termini.
- No cal dir que els beneficis per a l'individu indicats anteriorment són de gran importància per al benestar de la societat a tots els nivells. L'aprenentatge de llengües té una gran importància en el nivell d'educació de tota una comunitat, la qual cosa, al mateix temps, es correlaciona, segons s'ha demostrat, amb els nivells de vida, els nivells de salut i el benestar de la societat en general.

Tot i que aquests arguments a favor de l'aprenentatge d'idiomes no són nous, no són prou coneguts pels pares, els joves, les organitzacions actives en els àmbits de l'educació i la cultura, els responsables de la presa de decisions i els polítics. Per tant, és important dur a terme campanyes informatives entre aquests grups, especialment en l'àmbit local, regional i dels estats membres. La Comissió hauria de prendre la iniciativa i consultar amb els estats membres i els grups implicats a tots els nivells sobre les millors maneres de tirar-ho endavant.

(2) Augmentar la motivació

Per molt important que sigui fomentar la conscienciació i motivar els motivadors, en última instància és als estudiants a qui cal motivar. La motivació és una clau, si no la clau, de l'èxit en l'aprenentatge d'idiomes. Augmentar la motivació de l'estudiant és l'element fonamental per aconseguir el progrés desitjat en l'aprenentatge de llengües en el conjunt d'Europa.

És en aquest sentit que les escoles i els professors tenen una importància cabdal. Massa sovint, en el passat les escoles han aconseguit desmotivar els alumnes per l'aprenentatge de llengües. És un fenomen habitual a Europa que els alumnes abandonin l'estudi de llengües durant l'educació secundària per una manca total de motivació, i que posteriorment, al llarg de la vida, acabin adonant-se que van perdre una gran oportunitat. Una experiència positiva en l'aprenentatge d'idiomes a l'escola molt probablement animarà la gent a continuar amb l'aprenentatge en una fase posterior. Tot i que és una obvietat, cal dir que l'èxit de l'aprenentatge d'idiomes al llarg de la vida depèn de la capacitat de professors qualificats i altament motivats, així com de disposar d'un nombre suficient d'hores de classe per setmana i de classes reduïdes. Crear entorns d'aprenentatge innovadors, amb la combinació adequada d'aprenentatge individual i cooperatiu, afavorirà l'aprenentatge reflexiu, millorarà l'autonomia de l'estudiant i fomentarà el desenvolupament de diferents estratègies d'aprenentatge, que se sap que són ele-

ments clau en el desenvolupament de la competència lingüística i en la millora de la motivació per l'aprenentatge d'idiomes.

Tanmateix, hi ha un límit pel que fa a què es pot esperar de l'educació formal i, per això, cal crear i posar a disposició oportunitats d'aprenentatge addicionals. El Grup era del parer que els punts següents mereixen una atenció especial en aquest sentit.

- La motivació està estretament relacionada amb la implicació emocional personal, i en aconseguir que les coses es duiguin a terme fent servir una altra llengua o altres llengües en contextos autèntics i en la consecució d'objectius realistes. En aquest sentit, torna a ser important recordar que les estratègies que cal aplicar hauran de variar en funció dels interessos dels grups de destí específics.
- En general, caldria procurar que l'aprenentatge d'idiomes formés part d'activitats d'oci, com els esports. L'aprenentatge d'idiomes, i el fet de parlar i escriure en llengües diferents, hauria de convertir-se en una experiència agradable, més que no pas de frustració i fracàs.
- Pel que fa als infants i els joves en edat escolar, l'aprenentatge d'idiomes hauria de formar part de les activitats extraacadèmiques o extraescolars. En aquest sentit, els convenis escolars, els tàndems per correu electrònic i els caps de setmana de llengües són només algunes de les activitats que han demostrat la seva eficàcia. A més, d'aquesta manera es pot ampliar l'oferta de llengües. Les escoles europees sovint es posen de model en aquest sentit. De fet, totes les nostres escoles haurien de convertir-se en escoles europees en el sentit que totes les escoles haurien de cultivar uns valors europeus, multilingües i multiculturalis.
- Cal esforçar-se per arribar als estudiants adults, especialment en la societat més extensa. Això és fins i tot més important pel fet que se sap que la família (inclosos els avis) és un factor important a l'hora de motivar els infants a aprendre idiomes.
- Hauria de continuar explorant-se el potencial que tenen les comunitats transfrontereres virtuals ("xats") per a l'aprenentatge d'idiomes. Hi ha motius per pensar que els xats relacionats amb interessos comuns o activitats d'oci poden ser especialment eficaços en aquest sentit.
- En l'intent de millorar la motivació per l'aprenentatge d'idiomes, caldria posar l'èmfasi en l'aprenentatge de llengües més que no pas en l'aprenentatge d'una llengua. És interessant destacar el fet que, si es dona el tipus d'ambient d'aprenentatge adequat, els joves tendeixen a estar orgullosos de desenvolupar els seus propis perfils lingüístics individuals. Les carteres de llengües hi tenen un paper molt important.

A més, en debatre sobre la motivació de l'estudiant, el Grup va destacar les qüestions següents.

Motivació per l'aprenentatge d'idiomes entre les comunitats immigrants

Molt sovint, els immigrants únicament es veuen com un problema: els fills dels immigrants tenen un baix rendiment a l'escola o els immigrants adults únicament tenen un coneixement mínim de la llengua

del país d'acollida. El que sovint es passa per alt és el fet que els immigrants són un recurs lingüístic valuós. Si valorem les llengües dels immigrants entre nosaltres, en gran mesura també augmentarem la motivació dels immigrants per aprendre la llengua de la comunitat d'acollida i, sens dubte, altres llengües, i farem possible que es converteixin en mediadors competents entre cultures diferents.

Molt sovint, els immigrants joves de segona i tercera generació tenen unes competències auditives/orals ben desenvolupades en les llengües de la seva comunitat o llengües heretades, però no les saben llegir ni escriure. Molts d'ells tenen una gran motivació per aprendre a llegir i escriure en aquestes llengües. Les escoles, les institucions d'educació superior i els centres per a adults haurien d'encarregar-se d'oferir oportunitats d'aprenentatge especials a aquests grups de destí. Seria una bona inversió, ja que aquestes persones podrien ajudar a establir contactes econòmics en els seus països d'origen, i podrien arribar a desenvolupar una funció activa en el diàleg intercultural i els programes d'integració per a immigrants nous.

Sostenibilitat de la motivació

Cal distingir entre despertar o iniciar la motivació i sostenir la motivació. Pel que fa al darrer cas (especialment important per a l'aprenentatge al llarg de la vida) han resultat ser especialment eficaços enfocaments metodològics específics com l'aprenentatge integrat de continguts curriculars i llengües estrangeres (AICLE), l'aprenentatge al llarg del pla d'estudis i el foment de l'autonomia de l'estudiant i de l'aprenentatge cooperatiu.

Motivació per aprendre llengües fins a nivells avançats

Com s'ha dit anteriorment, cal veure la motivació en relació amb els interessos de l'estudiant i els objectius d'aprenentatge. En una Europa caracteritzada per la diversitat lingüística i oberta al món, s'espera que hi hagi cada vegada més demanda d'especialistes en llengües altament qualificats. Per això, cal trobar maneres de motivar els joves perquè aprenguin llengües estrangeres fins a nivells avançats. Per fer-ho, els sistemes d'aprenentatge cooperatiu poden ser més adequats que els entorns formatius formals.

(3) Recomanacions

1. Programes d'actuació de la Comunitat com el Programa Joventut en Acció, el Programa Europa dels Ciutadans, el Programa Cultura i els intercanvis del Programa d'Aprenentatge Permanent s'haurien de continuar desenvolupant amb l'objectiu d'augmentar el contacte amb altres llengües i l'aprenentatge d'aquestes fora de l'àmbit acadèmic.
2. Per donar un nou impuls a l'aprenentatge de llengües, per organitzar oportunitats d'aprenentatge d'idiomes fora de l'àmbit acadèmic i per ampliar l'oferta de llengües apreses, la Comissió hauria de fomentar la creació d'unes xarxes d'aprenentatge d'idiomes locals/regionals formades per escoles, centres de formació ocupacional, centres d'educació superior i centres de formació per a adults, institucions culturals i altres organitzacions pertinents, i donar suport a la seva cooperació a nivell europeu.

3. A tota la Unió es disposa de moltes experiències pel que fa a estratègies rellevants per iniciar i sostenir la motivació per l'aprenentatge de llengües. La Comissió hauria de donar suport a projectes dissenyats per donar a conèixer a les parts implicades del conjunt d'Europa estratègies que hagin tingut èxit a l'hora d'iniciar i mantenir la motivació de l'estudiant, i per fomentar el desenvolupament d'estratègies innovadores.
4. En l'esperit del Mètode Obert de Coordinació, la Comissió Europea hauria de convidar les autoritats dels estats membres i altres parts interessades a identificar i intercanviar exemples de pràctica satisfactòria d'integració i diàleg intercultural que resultin de l'aprenentatge i l'ús de les llengües dels immigrants per part de les societats d'acollida.
5. Caldria dur a terme investigacions sobre la influència de la integració i el diàleg intercultural de l'aprenentatge per part d'immigrants de primera generació de la llengua de la societat d'acollida, per part d'immigrants de segona i tercera generació de les llengües heretades i per part de membres de la societat d'acollida de les llengües dels immigrants.

III. Llengües i mitjans de comunicació

Diffícilment es pot sobreestimar la influència que els mitjans de comunicació tenen en els individus i les societats, les seves actituds, els seus gustos i les seves aspiracions. Els mitjans de comunicació són un factor important a l'hora de donar forma a les actituds de les persones cap a altres llengües i cultures, així com les seves respostes a progressos polítics, com el projecte europeu.

(1) El potencial dels mitjans de comunicació per evocar, emfasitzar i mantenir la motivació per l'aprenentatge de llengües

(1.1) “Entreteniment educatiu”

Mentre que en el conjunt d'Europa els programes de formació en idiomes tradicionals de ràdio i televisió estan disminuint fins al punt de l'extinció, en alguns estats membres s'observa un èmfasi en programes de televisió que augmenten la conscienciació sobre altres llengües, juntament amb les cultures que representen. Aquests programes poden motivar els telespectadors a aprendre altres llengües mitjançant presentacions en nous formats basats en l'entreteniment.

L'HLGM va tenir coneixement d'un informe sobre una sèrie d'entreteniment educatiu de la televisió finlandesa dissenyada per fomentar l'aprenentatge de l'italià a Finlàndia (“Una Casa in Italia”). La sèrie, que combinava *reality TV* amb educació, va prendre la forma d'un concurs d'aprenentatge, en què els concursants seguien un curs d'iniciació en línia complet, que també es posava a disposició dels telespectadors de manera gratuïta. L'efecte en els telespectadors va ser sorprenent; el centres d'idiomes que oferien cursos d'italià van observar un important augment del nombre d'inscripcions i, el que és encara més sorprenent, el nombre d'estudiants continuava en un nivell elevat un any després de l'emissió de la sèrie.

L'informe de l'experiència finlandesa demostrava que els mitjans de comunicació poden motivar les persones a aprendre idiomes de maneres que van més enllà dels mètodes de què disposa l'educació formal. Els mitjans de comunicació tenen una capacitat única de fer visibles les llengües i de demostrar com es comporten les diferents nacionalitats. Poden oferir una apreciació de les altres cultures de maneres en què els llibres de textos no poden fer-ho, contrarestant els estereotips tradicionals. L'experiència finlandesa també va destacar les diferents funcions que poden tenir els diversos mitjans de comunicació en l'aprenentatge d'una llengua fora d'un entorn educatiu formal. Mentre que les sèries i els programes de televisió poden despertar l'interès per altres cultures així com la motivació per aprendre llengües o reprendre l'aprenentatge de llengües que ja s'havien estudiat, Internet pot oferir suport per a l'aprenentatge de les llengües mitjançant llocs web i portals d'aprenentatge que disposin de materials d'aprenentatge, activitats de *webquest*, llibres d'activitats, etc.

El potencial dels mitjans de comunicació en el foment de la integració dels immigrants

La sèrie finlandesa ha despertat un gran interès entre cadenes de televisió d'altres estats membres. Semblaria lògic que llengües de destinacions turístiques populars es prestessin especialment a aquesta mena d'enfocament. Tanmateix, els mitjans de comunicació també podrien tenir un paper important a l'hora de fer caure les barreres entre diferents comunitats que viuen a les nostres societats. Podria animar-se els immigrants que estan fora del sistema educatiu perquè deixessin de banda els estereotips i aprenguessin la llengua del país d'acollida, mentre que es podria aconseguir que els ciutadans del país d'acollida apreciessin la cultura d'una determinada comunitat immigrant fins al punt que se sentissin motivats per aprendre la llengua d'aquesta comunitat.

(1.2) Subtitulació vs. doblatge

Les tradicions pel que fa a subtitulació i doblatge de programes de televisió estrangers varia en el conjunt d'Europa. Per exemple, a Finlàndia la subtitulació s'utilitza fins i tot en els telenotícies, mentre que a Alemanya hi ha una tradició llarga i consolidada pel doblatge.

El Grup era del parer que els programes de televisió amb subtítols poden ser eines eficaces per a l'aprenentatge de llengües, ja que poden fomentar l'alfabetització funcional i el multilingüisme receptiu, especialment mentre s'adrecen als telespectadors/oients amb una llengua determinada tal com l'utilitzen els parlants d'aquella llengua. Per això, s'hauria d'animar les cadenes de televisió que acostumen a fer servir el doblatge perquè oferissin subtitulació a més del doblatge tradicional, de manera que els telespectadors poguessin escollir. A més, val la pena tenir en compte de quina manera es pot explotar el fet que els programes de televisió nacionals es puguin rebre per satèl·lit a tota Europa per a la difusió de les llengües de la Comunitat. Per exemple, seria ideal si determinats programes fossin emesos per cadenes nacionals/regionals amb la subtitulació disponible en diverses llengües de la UE.

La subtitulació, que forma part de la branca de la traducció audiovisual, és una professió per si sola i difereix de les altres varietats de la traducció en el fet que està altament relacionada amb el context. Requereix una capacitat especialment ben desenvolupada per resumir el missatge essencial. Hi ha

motius per pensar que hi ha manca de traductors subtítoladors. Les associacions europees i internacionals amb un interès especial en la formació de mediadors lingüístics haurien d'intentar avaluar la situació actual a la Unió i fomentar el desenvolupament i l'oferta de nous cursos de formació en subtítolació per cobrir les mancances que pugui haver-hi en l'oferta actual.

En resum, el Grup creu que el potencial dels mitjans de comunicació per motivar les persones a aprendre idiomes, per facilitar l'aprenentatge de llengües i per promocionar el diàleg intercultural hauria de continuar analitzant-se amb vista a explotar aquest potencial en el conjunt de la Unió. Molts europeus estan empresonats dins les seves torres culturals, per dir-ho d'alguna manera. És a través dels mitjans de comunicació, especialment a través de la televisió, que poden topar cara a cara amb la diversitat; és a dir, poden experimentar diverses llengües i cultures.

(2) La funció dels mitjans de comunicació en la creació d'una esfera pública europea

Malgrat que una gran majoria de les lleis i normatives en vigor als estats membres estan fetes a Brussel·les, el públic en general tendeix a creure que totes les decisions importants les prenen els parlaments i governs nacionals. De fet, les opinions d'Europa prenen forma en marcs nacionals separats. S'ha demostrat que notícies sobre la UE són percebudes pels periodistes a través de filtres nacionals, editades segons els programes nacionals i únicament absorbides superficialment per les audiències locals.

Cal admetre que hi ha una sèrie de cadenes de ràdio i televisió "nacionals" internacionals, algunes de les quals s'adrecen a una gran audiència. No obstant això, per a molta gent, Euronews, que emet en set llengües, es considera avorrit. En qualsevol cas, no té una gran importància en la cobertura de notícies en el conjunt d'Europa.

Amb aquest estat de la qüestió, s'explica perquè, de fet, molts europeus pràcticament desconeixen el programa polític de la UE i els programes polítics dels altres estats membres. No és difícil imaginar per què el coneixement i l'obertura a altres cultures europees, i l'interès per altres llengües europees continuen subdesenvolupats. El "dèficit democràtic" i la manca d'identitat europea són els principals obstacles perquè el projecte europeu continuï progressant.

Entre les mesures plantejades pel Grup amb l'objectiu de superar l'estat actual de la qüestió hi ha les següents: la creació de diaris europeus, que siguin propietat d'empreses europees i que estiguin dirigits per editors europeus; la creació de llocs web multilingües que disposin d'articles de revistes i diaris publicats en els diversos estats membres; el llançament d'un canal de televisió multilingüe que emeti programes que poguessin atraure un percentatge considerable de residents a tots els estats membres, inclosos programes susceptibles de despertar interès en les activitats i les polítiques de la Unió. Evidentment, aquests i altres suggeriments similars no es presten a una implantació a curt termini, sinó que necessitaran la preparació i el llançament de noves iniciatives a les institucions europees i més enllà.

(3) Recomanació

La Comissió i els estats membres haurien d'analitzar la possibilitat d'oferir incentius per a la producció dels anomenats programes d'entreteniment educatiu, dissenyats per despertar l'interès per altres llengües i cultures. Una possibilitat podria ser un premi anual per a estudiants de cinema/comunicació per a idees dissenyades per fer créixer la percepció del valor del multilingüisme.

IV. Llengües per als negocis

(1) L'estudi ELAN

La Comissió, en la Comunicació de 2005, en línia amb l'estratègia de Lisboa, va confirmar al seva convenció que les competències en diverses llengües són importants per al funcionament de l'economia de la UE en conjunt, de la competitivitat de les empreses individuals i de les perspectives laborals dels treballadors individuals. A més, a final de 2005, la Comissió va encarregar un estudi sobre la influència de la manca de competències lingüístiques en l'economia europea: ELAN (Efectes en l'economia europea de la manca de coneixements de llengües estrangeres a l'empresa). L'estudi es va lliurar a la Comissió un any després.¹

L'HLGM va tenir el privilegi de ser informat sobre les principals conclusions i resultats de l'estudi per part del director del projecte i de l'investigador principal.

El punt fort de la investigació va ser una enquesta a gairebé 2000 petites i mitjanes empreses (PIME) exportadores de 29 estats europeus "per recollir dades sobre enfocaments pel que fa a l'ús de les competències lingüístiques, la competència intercultural, el coneixement d'estratègies lingüístiques, la pèrdua de negoci a causa de la manca de competències lingüístiques, les intencions exportadores futures i, per tant, els requisits previstos per aconseguir més competències lingüístiques" (ELAN 2006:4).

La significació de l'estudi rau en el fet que les PIME representen més d'un 50% de l'ocupació de la UE i que les PIME exportadores són més productives que les PIME no exportadores. Es va concloure que les competències lingüístiques i interculturals són rellevants per a l'èxit en l'exportació, i que s'havia perdut una quantitat de negoci significativa com a resultat de la manca de competències lingüístiques (i, probablement, també per la manca de competències interculturals). En aquest context, és interessant el fet que gairebé la meitat de les PIME enquestades tenen previst d'introduir-se en nous mercats d'exportació en els propers tres anys.

En general, el nivell de conscienciació entre les PIME de la rellevància de les competències lingüístiques és elevat, tal com evidencia el fet que moltes empreses tenen constància de les competències lingüístiques del seu personal. A més, un nombre significatiu d'empreses han iniciat formació en idiomes per al seu personal, tot i que tant les grans com les petites empreses van mostrar preferència per

1. Podeu baixar l'estudi ELAN de la pàgina web http://ec.europa.eu/education/policies/lang/doc/elan_final_report_en.pdf

contractar personal que ja disposi de les competències lingüístiques que no pas haver d'invertir en formació. Tanmateix, malgrat que l'estudi va mostrar un panorama complex, es va evidenciar que moltes PIME tenien la creença que amb l'anglès n'hi ha prou.

(2) Consideracions evocades pel debat de l'estudi ELAN

La presentació de l'estudi ELAN va ser el punt de partida del debat del Grup sobre les llengües per als negocis. Els punts següents es van considerar especialment rellevants per al desenvolupament de polítiques i l'actuació de cara al futur.

- L'estudi ELAN planteja la qüestió sobre quins estudis addicionals calen en relació amb les llengües per als negocis. Això està directament relacionat amb la pregunta sobre a quins polítics i responsables de la presa de decisions s'han d'adreçar els estudis futurs. Tenint en compte les diferències que sorgeixen en el conjunt de la Unió, caldria dur a terme enquestes més específiques en l'àmbit de l'estat membre o en l'àmbit regional, dissenyades per obtenir dades i xifres que impressionin i convencin tant les associacions empresarials com les autoritats públiques.
- En els darrers anys, en moltes parts de la Unió, les institucions educatives han iniciat un diàleg estructurat amb les empreses i organitzacions empresarials de la regió. L'estudi ELAN ofereix suport perquè aquesta mena de diàleg també se centri en la qüestió de les competències lingüístiques i interculturals, per més d'un motiu. En primer lloc, cal que els proveïdors com les escoles i les institucions d'ensenyament superior ajustin l'oferta als requisits de l'empresa; en segon lloc, les institucions d'ensenyament superior sovint es troben en una posició que els permet ajudar l'empresa a conèixer millor quins són els seus requisits. Sigui com sigui, tant les autoritats i les institucions educatives com les empreses han d'avaluar regularment les seves polítiques i pràctiques tenint en compte les circumstàncies i necessitats canviants.
- L'estudi ELAN demostra que en intentar avaluar les necessitats lingüístiques de les empreses, no només cal donar resposta a la pregunta sobre quines llengües són necessàries, sinó també per a quines situacions comunicatives s'acostuma a necessitar una llengua determinada. Això permetria que les institucions educatives poguessin definir objectius d'aprenentatge en termes de competències necessàries per al domini d'aquestes situacions.
- Les institucions d'educació superior i altres organitzacions que duen a terme enquestes de seguiment professional haurien d'incloure preguntes sobre competències lingüístiques i relacionades amb les llengües en els seus qüestionaris.
- Les empreses haurien d'oferir incentius especials al personal perquè aprengués idiomes i continués aprenent els idiomes que ja coneix.
- Cada vegada és més gran la demanda de les principals llengües mundials com l'àrab, el xinès, l'hindú, el japonès i el rus, que actualment no es veu corresposta per l'oferta. Això requereix dos tipus d'actuació: (i) Les institucions i els sistemes educatius han de diversificar la seva oferta. (ii) La

formació en aquestes llengües s'ha de professionalitzar, la qual cosa inclou el desenvolupament d'estàndards de referència paneuropeus.

- Hi ha motius per pensar que en determinades regions les empreses necessiten un domini de llengües menys utilitzades i menys ensenyades. Aquest és un aspecte que caldria incloure en enquestes futures realitzades en l'àmbit regional o de l'estat membre.
- L'ambient laboral constitueix una de les àrees més efectives de l'aprenentatge, en què les llengües es poden adquirir i desenvolupar en contextos significatius.
- La presència d'un nombre cada vegada més elevat de parlants d'altres llengües en les societats dels estats membres representa un potencial econòmic considerable, que cal explotar plenament i continuar desenvolupant. Molts immigrants pertanyen a xarxes internacionals i poden, per tant, establir contactes empresarials a l'estranger.
- Els serveis empresarials d'informació lingüística, és a dir, bases de dades d'experts lingüístics i culturals, funcionen amb èxit en diversos països. Aquests serveis són un instrument important per compartir recursos. Caldria desenvolupar vincles entre diferents bases de dades nacionals i regionals per ajudar les empreses.
- La rellevància de les competències lingüístiques per al rendiment empresarial fa que sigui del tot necessari que s'apliquin correctament instruments informatius com l'Europass i el Suplement al Títol. Les institucions i autoritats educatives han d'assegurar-se que les competències lingüístiques es mesuren i transmeten de manera que els empresaris les entenguin.
- Per donar un impuls a l'aprenentatge d'idiomes en un context professional, cal desenvolupar recursos multilingües contextualitzats en l'àmbit professional per a l'ús en centres de formació professional.
- Cal desenvolupar recursos per als assessors laborals que destaquin el valor afegit que tenen les competències lingüístiques per millorar les possibilitats d'ocupació.
- La indústria de la llengua, en ràpida expansió i diversificació, és un factor important de l'economia europea, amb nous perfils laborals i noves oportunitats d'ocupació. És important que les institucions d'educació superior i altres organitzacions d'ensenyament preparin els estudiants per a aquest nou sector del mercat laboral.

Independentment de la necessitat urgent de crear vincles entre l'educació i la indústria, les autoritats i institucions educatives no haurien de perdre de vista el fet que (i) el multilingüisme és també un bé formatiu general, que (ii) molta gent jove no busca o troba feina a la seva regió/estat membre, sinó a qualsevol altre indret del mercat global, i que (iii) els joves han d'estar preparats per a l'aprenentatge al llarg de la vida i l'ocupació sostenible, mentre que les empreses, pels seus interessos orientats als beneficis, sovint es mostren més preocupades pels requisits a curt termini.

(3) Recomanacions

1. La Comissió Europea hauria de fomentar l'establiment de xarxes o plataformes regionals educació-empresa i el seu vincle a nivell europeu. Per això, caldria posar en marxa un projecte (o projectes) dissenyat per donar resposta a qüestions com els propòsits i els objectius de les xarxes regionals, les maneres d'establir-les, l'associació i les formes de treballar. El valor afegit de la cooperació europea, inclosos els objectius i les activitats, hauria de rebre una atenció especial.
2. La Comissió Europea hauria de donar suport a la investigació o a un estudi sobre maneres d'explorar i continuar desenvolupant el recurs lingüístic disponible a les comunitats immigrants amb l'objectiu específic de contribuir a l'esforç d'exportació de les empreses.
3. La Comissió Europea hauria d'analitzar noves oportunitats de l'ús del Fons Social Europeu i dels Fons Estructurals i de Cohesió per donar suport a l'aprenentatge d'idiomes amb l'objectiu de millorar l'ocupació i el rendiment econòmic.
4. La Comissió Europea, si és possible en cooperació amb el Parlament i el Consell, hauria de desenvolupar una etiqueta europea que es concedís a les PIME que aconseguissin un èxit d'exportació mitjançant una gestió lingüística i cultural exemplar, que inclogués un desenvolupament efectiu del personal.
5. Caldria dur a terme investigacions sobre la relació entre la competència multilingüe i la creativitat.

V. Interpretació i traducció: noves tendències i necessitats

(1) Interpretació i traducció i formes relacionades de mediació lingüística per a finalitats de comunicació, de negocis i administratives

Com el mercat laboral i els perfils laborals en general, la interpretació i la traducció han experimentat uns canvis considerables en els últims anys. Fa només deu anys, principalment era possible debatre, a nivell europeu, sobre la interpretació i la traducció en termes de les necessitats dels serveis d'interpretació i de traducció de la UE, tot i que de tant en tant se sentia parlar de nous termes que denotaven altres tipus de mediació lingüística, com la interpretació d'enllaç o per a serveis públics.

El Grup va prendre nota dels desenvolupaments següents i va destacar una sèrie de punts que hi estan relacionats.

- L'ampliació d'11 llengües oficials de la UE l'any 1995 a 23 llengües oficials l'any 2007 ha tingut com a resultat una sèrie de canvis importants en la gestió de la interpretació i la traducció en les institucions europees, com indiquen termes i expressions com "oferta en funció de la demanda", "necessitats reals", "relé" i "retour", i un ús més elevat de professionals independents, especialment per a

llengües oficials incorporades recentment. Els canvis no han de suposar una disminució de la qualitat. Tots els implicats han de tenir clar que la qualitat té un preu.

- Costa imaginar les demandes fetes als serveis de traducció de la UE com a resultat de l'ampliació; només la Comissió Europea tradueix 1,5 milions de pàgines cada any, tant internament com mitjançant subcontractistes. La traducció de la legislació de la UE a les llengües oficials ha de tenir una prioritat absoluta.
- En vista de l'augment dels costos i, encara més, per motius de sentit pràctic i temps, les institucions europees hauran d'exercir la seva responsabilitat per revisar regularment les seves estratègies de gestió de la demanda, alhora que tenen en compte les seves prioritats polítiques.
- Els serveis de traducció de la Unió tenen una funció important en el manteniment de totes les àrees de competència en llengües de la UE més petites, per exemple mitjançant l'actualització de terminologia.
- Malgrat el fet que la traducció i la interpretació són i continuaran sent activitats essencialment humanes, els serveis lingüístics de la UE continuaran liderant el desenvolupament de noves eines tecnològiques.
- El Grup es va alegrar de saber que a la Direcció General de Traducció, les bases de dades per a gestió interna de documentació i les interfícies de les aplicacions de programari i els equips de maquinari es basen en Unicode, la qual cosa permet la representació dels alfabetos de totes les llengües. El Grup fa una crida a les autoritats dels estats membres i els proveïdors de correu electrònic per Internet perquè facin el canvi a Unicode per tal d'evitar que continuï la discriminació dels ciutadans de la UE per qüestió de nacionalitat o llengua.¹
- Els estats membres i les institucions d'educació superior dels estats membres són responsables, i han de continuar essent-ho, de la formació dels intèrprets i traductors altament qualificats que es necessiten a les institucions i organismes europeus.
- Els entorns laborals dels intèrprets i traductors han canviat considerablement en els darrers anys, especialment, tot i que no exclusivament, fora de les organitzacions amb finançament públic; la interpretació remota, la subcontractació de traduccions i l'expansió de les eines lingüístiques d'IT indiquen només alguns d'aquests canvis. Al mateix temps, en el mercat laboral han aparegut formes totalment noves de mediació lingüística, com la localització.
- Tot i que aparentment és possible fer una estimació de la demanda futura de traductors, intèrprets i altres tipus de mediadors lingüístics en organitzacions internacionals com les Nacions Unides i les seves organitzacions associades, les prediccions són molt més complexes pel que fa a les institucions i els organismes de la UE, i certament més difícils pel que fa al mercat privat, que podrien tenir un efecte descoratjador per a la gent jove que té previst emprendre una carrera com a intèrpret. Dit això, cal emfasitzar el fet que hi ha una manca considerable d'intèrprets a Europa que tinguin com a

---

1. L'HLGM vol agrair a Bernd Kappenberg de la Leibniz Universität Hannover per cridar l'atenció del Grup sobre aquest aspecte.

llengües B o C l'àrab, el xinès, el coreà o el japonès. Això es deu principalment al fet que l'aprenentatge d'aquestes llengües és una tasca àrdua i que requereix molt de temps.

- Mentre que durant molt de temps la dimensió política de la traducció i la interpretació estava relacionada principalment amb la comunicació en l'àmbit internacional i de la Comunitat, en els últims 10 anys, la importància de la traducció i la interpretació per al funcionament de societats multilingües a nivell d'estat membre, regional i local i, per tant, per continuar el desenvolupament del projecte europeu, ha passat a ser àmpliament reconegut (vegeu: intervenció del comissari Orban a l'11è Congrés SCIC-Universitats, 11/05/2007). Els estats membres i les autoritats de l'àmbit local i regional han de complir les seves responsabilitats en aquest sentit. Tot i que seria útil dur a terme estudis (preferiblement en l'àmbit dels estats membres) sobre les demandes actuals i futures de traducció i d'interpretació d'enllaç i jurídica/jurada, hauria de quedar clar que les anàlisis d'aquest tipus ràpidament poden ser superades pels desenvolupaments.
- Malgrat els ràpids canvis en la indústria de la llengua, o potser millor a causa d'aquests canvis tan ràpids, caldria animar les facultats de traducció i interpretació perquè fessin un seguiment de les carreres professionals dels seus graduats amb l'objectiu d'obtenir informació actualitzada sobre les necessitats i els requisits professionals canviants.

Molts dels desenvolupaments esmentats anteriorment i encara més van ser identificats per la Comissió en la Comunicació de 2005 (Comissió Europea 2005:10-15). Com en molts altres àmbits analitzats pel Grup, hi ha desenvolupaments aparentment contradictoris. Malgrat la creixent demanda en determinats sectors, la professió d'interpret sembla especialment vulnerable. La formació per oferir interpretació d'alta qualitat suposa una inversió important tant de temps com de diners; a més, la interpretació és una professió molt exigent. Mentre que en el passat era possible esperar una amortització adequada de la inversió realitzada, el mercat és ara molt més volàtil, i exigeix més flexibilitat pel que fa a llengües, direccionalitat, entorn de treball immediat i formes de lliurament.

A més dels desenvolupaments i de les qüestions que pertanyen a la traducció i la interpretació, el Grup va revisar els esforços recents per part de la Comissió per arribar als ciutadans a través de nous mitjans, com els xats d'Internet multilingües, la retransmissió per web multilingüe d'esdeveniments europeus i la traducció per web. El Grup es va esforçar per destacar el fet que les millores en la comunicació amb els ciutadans no són només qüestió de saber gestionar el multilingüisme de manera satisfactòria o de valer-se de noves formes de tecnologia de les comunicacions, sinó també de parlar una llengua que els ciutadans puguin entendre. Això podria fer necessari disposar d'experts en comunicació multilingüe.

(2) Traducció i diversitat cultural

En debatre sobre noves tendències i necessitats en la medicació lingüística per a finalitats de comunicació, de negocis i administratives, el Grup mai no va perdre de vista el fet que les llengües són molt més que un simple mitjà de comunicació. Cada llengua mereix ser considerada i tractada com a llengua de cultura; tenint en compte les seves peculiaritats semàntiques i gramaticals, així com les obres

literàries i d'altra mena escrites en aquesta llengua. Des d'aquest punt de vista, el multilingüisme és un valor i, com a tal, una característica de la identitat cultural europea.

La traducció és, per tant, no només un mètode per facilitar la comunicació entre els membres de les diferents comunitats lingüístiques, sinó també un mitjà indispensable per permetre que els europeus llegeixin productes culturals escrits en llengües europees que no entenen. El Grup va rebre amb satisfacció el fet que la Comissió Europea continuï finançant la traducció d'obres literàries europees en el Programa Cultura 2007. No obstant això, el Grup també era del parer que caldria fer més coses per fomentar la traducció d'obres literàries, i va deliberar sobre mesures concretes que es podrien emprendre per a aquest finalitat. Una de les idees presentades va ser per establir un Observatori europeu de la traducció, les funcions del qual inclourien la creació de sinèrgies entre diferents actors públics i privats, la selecció d'obres per a la traducció, el suport al desenvolupament d'eines de traducció i mètodes dissenyats per millorar la velocitat i la qualitat, i el foment de la publicació d'edicions bilingües, que es consideren instruments excel·lents per obtenir accés a l'abundant riquesa literària d'Europa.

(3) Recomanacions

1. Seguint l'èxit del Màster Europeu en Interpretació de Conferència, la Comissió Europea hauria de fomentar i donar suport al desenvolupament de programes de grau europeus/internacionals en traducció i interpretació que ajudessin a satisfer la manca actual i prevista en el futur en combinacions lingüístiques concretes. El projecte de Màster Europeu en Traducció (EMT) és un bon exemple del que cal fer. És d'esperar que aquests programes internacionals aprofitin les oportunitats que ofereix l'aprenentatge a distància.
2. La Comissió Europea hauria de plantejar-se la possibilitat de donar suport a un projecte o projectes europeus per al desenvolupament conjunt de programes d'educació superior per a la formació d'especialistes en comunicació multilingüe. Igualment, la Comissió hauria de fomentar la creació d'un projecte o projectes per al desenvolupament conjunt de mòduls/cursos de formació continuada per a l'adquisició de nous coneixements i noves competències professionals (vegeu: ús de les eines tecnològiques).
3. La Comissió Europea hauria de fomentar la creació de projectes per a l'aprenentatge de les principals llengües no europees, com l'àrab i el xinès mandarí, fins als nivells exigits als traductors i intèrprets professionals. La Comissió hauria de mirar de proporcionar finançament per a períodes d'estudi en els països de la llengua d'arribada.
4. La Comissió Europea hauria de fomentar la creació de projectes europeus per al desenvolupament conjunt de programes d'educació superior en traducció/interpretació jurídica/jurada i en traducció/interpretació d'enllaç. Els projectes s'haurien de centrar en la identificació de les competències necessàries per desenvolupar les professions respectives. Com que és difícil fer prediccions a mig termini, els programes que es desenvolupin també haurien de posar en mans dels estudiants les competències que es demanen en sectors relacionats del mercat laboral.
5. La Comissió Europea hauria de convocar una reunió amb els principals experts de l'educació superior, les institucions i organitzacions pertinents, i les autoritats dels estats membres per plantejar a

quines qüestions relacionades amb la traducció, la interpretació i la comunicació multilingüe cal donar resposta a nivell europeu i quina és la millor manera de fer-ho.

6. La UE hauria d'establir un premi de traducció per a fites destacades en traducció literària i no literària.

VI. Llengües regionals o minoritàries

La revifada de les regions i la revitalització de les llengües regionals i minoritàries figuren entre els progressos més destacats de la història de la Unió. El debat del Grup sobre llengües regionals i minoritàries, en què el comissari Orban va tenir un paper destacat, es va centrar en les tres qüestions següents.

(1) El manteniment i la continuació del desenvolupament de les llengües regionals o minoritàries

Les llengües regionals i minoritàries són elements constitutius de la riquesa i la diversitat lingüística i cultural d'Europa; per a un nombre considerable de ciutadans de la UE, aquestes llengües són un mitjà de comunicació important, a més de formar part de la seva identitat personal, cultural i social. Els membres del Grup van compartir la visió que la revitalització, el manteniment i la continuació del desenvolupament i la supervivència a llarg termini de les llengües regionals i minoritàries d'Europa hauria de continuar essent una qüestió de preocupació europea, i van celebrar el fet que el suport de la Comunitat continuï estant a disposició de les xarxes i plataformes dedicades a aquest objectiu. També van expressar l'opinió que la vitalitat d'aquestes llengües no només depèn de l'estatus oficial de què gaudeixen i del suport públic que reben, sinó també de la motivació dels membres de les comunitats en qüestió per aprendre i utilitzar aquestes llengües. Com va demostrar el cas de la revifada de la llengua gal·lesa, els mitjans de comunicació van tenir una funció decisiva en aquest sentit.¹

(2) Comunitats bilingües com a bons laboratoris de pràctiques

Les comunitats bilingües formades per parlants de llengües regionals o minoritàries i de llengües majoritàries són bons laboratoris de pràctiques per a l'objectiu que s'ha proposat la UE de fomentar el multilingüisme a la Unió. En aquest context, es va fer referència als coneixements adquirits en escoles bilingües del País Basc, Galícia, Catalunya i el País Valencià, on des de fa dècades es fan servir mètodes sofisticats d'immersió lingüística i hi ha programes de formació especials per als professors. Es va considerar que aquests mètodes s'haurien de divulgar a la resta de la Unió, com també s'haurien de practicar la promoció del bilingüisme passiu, la gestió dels conflictes lin-

---

1. Aquest punt va ser presentat de manera convincent per Nia Lewis de l'Oficina de la UE del Govern de l'Assemblea Gal·lesa en la seva presentació sobre "Mitjans de comunicació i llengua gal·lesa: desenvolupaments actuals", feta a la reunió de l'HLGM celebrada el 8 de novembre de 2006.

güístics i la gestió del multilingüisme en empreses i administració pública en aquests territoris. El Grup va arribar a la conclusió que cal dur a terme més investigació sobre les pràctiques educatives i de gestió en comunitats bilingües amb la finalitat de valorar-ne el potencial per a l'aplicació en altres situacions.

(3) La qüestió de l'estatus de les llengües regionals o minoritàries

El Grup va prendre nota del fet que alguns dels principals defensors de les llengües regionals i minoritàries ja fa temps que demanen un canvi en el règim lingüístic de la UE, pel qual les llengües regionals que gaudeixen de l'estatus oficial en els estats membres també puguin aconseguir l'estatus de llengües oficials a la UE. A continuació es recullen els arguments que es van presentar en contra d'aquesta mena de propostes.

- És altament improbable que el règim de llengües oficials instaurat mitjançant la Normativa núm. 1 canviï mai, ja que un canvi necessitaria un vot unànim del Consell.
- El canvi del règim lingüístic de la UE suggerit augmentaria la complexitat de la situació lingüística de les institucions europees fins a un punt que seria gairebé impossible de gestionar i suposaria un augment de costos desmesurat. Després de les incorporacions recents, el règim lingüístic instaurat l'any 1958 va veure's sotmès, per primera vegada, a pressió, i les incorporacions futures suposarien uns reptes addicionals considerables per als serveis de traducció i d'interpretació de la UE.

Al mateix temps, el Grup va celebrar les accions recents fetes pel govern espanyol per millorar l'estatus en contextos de la UE de les llengües regionals que gaudeixen d'estatus d'oficialitat a Espanya; això no obstant, la responsabilitat d'aquestes accions recaurà principalment en els estats membres implicats.

Els membres del Grup també van reconèixer que el multilingüisme va tenir una importància cabdal en el progrés de la Comissió cap a les millores de la comunicació amb els ciutadans. Tanmateix, també van creure que hi havia un límit pel que fa al nombre de llengües que es podrien incloure en aquesta iniciativa, tenint en compte el paper determinant de factors com la qualitat, la velocitat i el cost. A més, van cridar l'atenció sobre el fet que les llengües i cultures de les comunitats immigrants, així com les principals llengües i cultures no europees, cada vegada són també més rellevants per al projecte europeu.

Diversos projectes d'investigació proposats en el capítol VII són resultat directe del debat general del Grup sobre llengües regionals i minoritàries.

VII. Investigació sobre multilingüisme

El Grup va dedicar tota la primera reunió oficial a la qüestió de la investigació. Això sol ja reflecteix el fet que la investigació té una importància fonamental per al desenvolupament de les polítiques, estratègies i pràctiques en el camp del multilingüisme. Aquesta visió va ser confirmada pels resultats dels

debats del Grup que van tenir lloc en les reunions successives, en què una i altra vegada quedava clar que calien nous coneixements, generats per la investigació científica, per tal de suscitar millores en l'adquisició de la competència multilingüe i la gestió del multilingüisme. De fet, en capítols anteriors s'esmenten una sèrie de temes d'investigació proposats durant aquestes reunions.

En aquest capítol es presenten, sota diverses categories, una selecció de temes d'investigació identificats pel Grup. Alguns dels temes demanen un esforç d'investigació europeu, que inclogui investigacions realitzades sota els auspicis del 7è Programa Marc. Alguns altres dels temes inclosos en la llista podrien ser tema d'estudis més que no pas projectes d'investigació en si.

Àrea d'investigació 1: L'eficàcia de l'aprenentatge informal de llengües; els efectes a llarg termini de l'aprenentatge de llengües a una edat primerenca

A la Unió, l'ensenyament de llengües a una edat primerenca s'està convertint en pràctica habitual. No obstant això, es desconeix quins són els efectes a llarg termini d'aquestes mesures, especialment pel fet que les pràctiques varien considerablement pel que fa a l'edat d'inici, el nombre d'hores de contacte i els mètodes d'ensenyament. Resultarien especialment útils estudis comparatius sobre la competència lingüística i cultural dels alumnes, dels joves que deixen l'escola i dels treballadors. Els efectes a llarg termini de la formació bilingüe i dels contactes fora de l'escola amb parlants d'altres llengües (en combinació amb mesures educatives) són d'especial interès en aquest sentit.

1. Aprenentatge d'idiomes fora dels entorns educatius formals

Qüestió clau: la investigació sobre la influència de les mesures extraacadèmiques o extraescolars, inclosos els intercanvis i les activitats d'oci, en l'adquisició de competències lingüístiques.

2. Efectes a llarg termini de l'aprenentatge d'idiomes a una edat primerenca

Qüestió clau: la investigació sobre la competència lingüística dels adults en relació amb les diferents edats d'inici de l'aprenentatge i els diferents entorns d'ensenyament/aprenentatge (per exemple, ensenyament d'idiomes tradicional, diverses formes d'immersió, AICL, estades a països on es parla la llengua o les llengües, etc.).

3. L'aprenentatge de llengües i l'emoció

Qüestió clau: la importància dels factors emocionals en l'adquisició de competències multilingües (per exemple, la rellevància dels contactes, les actituds, les motivacions, l'autoconscienciació, la música, els esports, etc.).

4. El potencial de les eines electròniques multilingües com a suport per a usuaris no especialistes de segones i terceres llengües

Qüestió clau: la incorporació sistemàtica de l'ús d'eines electròniques a l'ensenyament/aprenentatge de llengües en entorns educatius formals amb l'objectiu de preparar els alumnes per a l'ús d'aquestes eines en situacions de la vida real.

5. Biografies lingüístiques

Qüestió clau: persones que han aconseguit nivells avançats de domini multilingüe o multialfabetització; factors d'èxit; diferents tipus de multilingüisme individual presents a Europa.

Àrea d'investigació 2: La gestió del multilingüisme a Europa en una varietat de contextos

Tal com s'ha descrit en capítols anteriors, la Unió i els estats membres han de fer front a un repte de multilingüisme de dimensions, complexitat i rellevància política sense precedents. Cal investigació científica pel que fa a les pràctiques i estratègies aplicades per individus, grups socials i organitzacions a l'hora de fer front a la diversitat lingüística d'Europa i d'explorar-la. Tenen un interès especial la utilització i la continuació del desenvolupament d'eines multilingües electròniques, així com el potencial lingüístic inherent a les comunitats immigrants.

1. La influència de la diversitat lingüística d'Europa en la producció, transferència i aplicació del coneixement

Qüestió clau: estudis comparatius de condicions i pràctiques a la UE i els EUA.

2. El potencial i les limitacions de l'ús de l'anglès com a lingua franca en l'àmbit europeu

Qüestió clau: investigació empírica sobre les pràctiques de comunicació monolingües en contextos polítics, econòmics, científics, culturals i socials.

3. Eines multilingües per als mediadors lingüístics

Qüestió clau: la continuació del desenvolupament d'eines multilingües electròniques com a suport per a l'exercici professional de la traducció i la interpretació.

4. Noves necessitats en la mediació lingüística en un entorn multilingüe canviant

Qüestions clau: noves necessitats a diferents nivells i en diferents sectors resultat de l'ampliació, la integració i la migració a la Unió, i la internacionalització/globalització; les noves indústries lingüístiques emergents.

5. Parlants immigrants de segona i tercera generació de llengües no europees

Qüestions clau: explotació de les xarxes internacionals existents; els ambaixadors d'Europa al món; potencial per establir contactes econòmics estrangers i per a la mediació intercultural.

6. La rellevància de la competència multilingüe per a l'ocupació i la mobilitat de treballadors europeus

Qüestions clau: avaluació de resultats de diferents tipus de sistemes de seguiment de carreres professionals; desenvolupament d'un model per realitzar enquestes de manera regular.

7. Multilingüisme receptiu

Qüestió clau: estratègies de comunicació utilitzades per parlants de llengües escandinaves, romàniques i eslaves, i la seva rellevància per millorar la comunicació intraeuropea.

Àrea d'investigació 3: Llengua i integració social

Com a resultat de la mobilitat i la migració, sorgeixen noves formes de multilingüisme, especialment entre els joves. Al mateix temps, la presència d'immigrants i de persones d'altres estats membres a les nostres societats, així com la globalització i els progressos en TIC donen origen a noves necessitats i noves formes de comunicació interlingüística i intercultural.

1. Polítiques i pràctiques integrals d'integració

Qüestions clau: estudis comparatius sobre els conceptes de la integració; implicació de les famílies i de l'entorn social de les societats d'acollida en l'adquisició lingüística i cultural; canvis en les societats d'acollida deguts a la transferència cultural.

2. Diàleg interlingüístic: noves formes i necessitats

Qüestions clau: diferents nivells i sectors; ampliació, integració i migració a la Unió; globalització.

3. Nous hàbits discursius

Qüestions clau: models canviants en el multilingüisme i la identitat social entre els infants i els joves; mobilitat i migració, comunicació basada en la tecnologia; influència dels mitjans de comunicació.

Àrea d'investigació 4: Llengua-identitat-poder polític

Mentre que la UE emfasitza degudament l'estreta relació entre la llengua i la identitat personal, social i cultural, el vincle entre polítiques lingüístiques o polítiques de formació lingüística i poder polític és, en certa manera, una qüestió tabú.

1. Les regions d'Europa i el multilingüisme en segles anteriors

Qüestions clau: la relació entre la llengua i la identitat; vincles familiars entre fronteres lingüístiques; pràctiques en diferents regions lingüístiques frontereres.

2. L'enfortiment de les llengües regionals i minoritàries i les necessitats lingüístiques que sorgeixen de l'ampliació, la integració, la migració i la globalització

Qüestions clau: la dimensió política de la revitalització de les llengües regionals o minoritàries; la identitat regional en un entorn social i polític en constant evolució; identitats múltiples.

3. Les llengües com a instruments de poder polític

Qüestions clau: les polítiques lingüístiques regionals i nacionals; les polítiques lingüístiques externes; la formació lingüística i la competència multilingüe com a eines de poder polític.

A més, la UE hauria de plantejar-se maneres d'harmonitzar la recollida de dades sobre els repertoris multilingües existents als estats membres.

VIII. Observacions finals

Els documents de debat preparats i les presentacions elaborades pels membres del Grup, així com els debats generats pels documents i les presentacions, van confirmar que la Comissió havia obrat correctament en decidir de fer front a la qüestió del multilingüisme de manera integral.

- Hi ha vincles directes entre l'aprenentatge de llengües i la competència multilingüe d'una banda, i la mediació lingüística de l'altra. Si, per exemple, els joves no volen aprendre llengües fins a un nivell avançat de competència, hi haurà una manca considerable de traductors i d'intèrprets de qualitat. Al mateix temps, es considera que el fet que moltes persones que es mouen a nivell europeu actualment disposin d'un bon domini de l'anglès tindrà un efecte sobre la demanda d'interpretació en l'àmbit europeu.

- Tant les presentacions com les deliberacions van oferir proves concloents de la naturalesa transversal de la qüestió de les llengües en general i del multilingüisme en particular. L'aprenentatge d'altres llengües, i la competència multilingüe i intercultural tenen, sens dubte, una rellevància directa en el creixement econòmic, la competitivitat, l'ocupació i la cohesió social. Són rellevants per a la integració dels immigrants i per al diàleg intercultural, així com per al progrés de la Comissió cap a una comunicació millor amb els ciutadans. A més, el multilingüisme té una influència directa en àrees polítiques tan diverses com la justícia i els drets individuals; la salut; les relacions exteriors i els afers estrangers; l'educació i la formació; l'educació superior, la ciència i la investigació; la cultura; els drets socials; el desenvolupament regional i local; la protecció dels consumidors; el turisme; i, finalment, en les labors internes de les institucions i organismes de la Unió.
- La nova dimensió del repte multilingüe al qual han de fer front la Unió i els sectors públics i privats de tots els nivells com a resultat dels desenvolupaments produïts en els darrers deu a quinze anys fa que calgui que totes les parts implicades donin resposta a qüestions sobre multilingüisme com són l'aprenentatge d'idiomes, l'elecció de llengües, la mediació lingüística, la comunicació interlingüística i el suport lingüístic de maneres noves i gens convencionals. (Això és encara més important pel fet que els punts de vista de les persones pel que fa a qüestions relacionades amb les llengües acostumen a estar influïts per creences, valors i actituds molt consolidats, per experiències personals i per interessos professionals i polítics.)
- Sens dubte, és principalment responsabilitat de les parts implicades dels sectors públics i privats assumir aquest repte; no obstant això, l'HLGM creu amb fermesa que la Comissió ha de tenir una funció especial en el disseny de noves polítiques, el llançament de noves iniciatives, el foment d'activitats pilot i la promoció de la divulgació i l'intercanvi de pràctiques innovadores i satisfactòries.

El Grup considera que va aconseguir avançar considerablement en la identificació i la definició d'aspectes relativament nous del repte del multilingüisme als quals ha de fer front la Unió, i en el desenvolupament d'un seguit d'idees sobre com podrien solucionar-se aquests aspectes, incloses recomanacions d'actuacions que podrien emprendre's a nivell de la Comunitat. El Grup espera que la Comissió, els estats membres i altres parts implicades posin en pràctica aquestes recomanacions i idees.

Les idees i suggeriments següents són especialment rellevants per al desenvolupament de polítiques i actuacions futures:

- i. L'èmfasi en la importància del multilingüisme no és una qüestió ideològica de la Unió Europea i el Consell d'Europa. Les diverses dimensions del multilingüisme, i l'aprenentatge de llengües per sobre de tot, tenen una importància cabdal per al bé de la societat i per al benestar de les persones. Per augmentar la conscienciació sobre aquest assumpte, cal llançar campanyes informatives a tots els nivells, adreçades a totes les parts implicades dels sectors públics, voluntaris i privats, inclosos els pares.
- ii. La motivació és una qüestió clau per a l'aprenentatge de llengües. Augmentar la motivació per aprendre idiomes ha de convertir-se en la principal prioritat de l'ensenyament de llengües a l'escola. Cal dis-

senyar i posar en pràctica nous entorns d'aprenentatge, i cal aplicar noves estratègies que se sap que augmenten la motivació per l'aprenentatge de llengües (activitats extraacadèmiques i extraescolars que fan que l'aprenentatge d'idiomes sigui una experiència agradable i satisfactòria, més que no pas una frustració i un fracàs). És ben sabut que els mitjans de comunicació motiven les persones a aprendre idiomes amb mètodes que van més enllà dels utilitzats en l'educació formal; cal explotar aquest potencial a gran escala en el conjunt d'Europa. A més dels infants i els joves escolaritzats, cal adreçar-se a nous grups d'estudiants com els de formació professional, els treballadors i els estudiants adults d'una societat més àmplia.

- iii. L'aprenentatge de llengües (tant llengües de la societat d'acollida com de les comunitats d'immigrants) i la comunicació interlingüística tenen una importància cabdal per a la integració i el diàleg intercultural. A més, les comunitats d'immigrants de les nostres societats representen un recurs econòmic i cultural que s'ha de reconèixer, desenvolupar i fer servir en entorns socials i econòmics.
- iv. A moltes parts d'Europa, les empreses, especialment les petites i mitjanes empreses i les organitzacions d'empresaris, així com les autoritats responsables de l'educació i les institucions actives en l'educació han actuat amb lentitud a l'hora de prendre les mesures adequades per donar resposta a les necessitats lingüístiques i interculturals del comerç internacional. Com a continuació de l'estudi ELAN, cal dur a terme estudis en els àmbits nacional i regional per identificar els requisits específics de les empreses i fer propostes per dur a terme actuacions adequades.
- v. El nou repte multilingüe demana noves formes d'assessorament i cooperació, com són xarxes regionals de proveïdors, i d'institucions formatives i empreses (incloses les autoritats i organitzacions pertinents), que haurien de cooperar a nivell europeu per facilitar l'intercanvi d'exemples de pràctiques satisfactòries. A més, cal fer un seguiment de les carreres professionals dels joves per tal d'obtenir informació sobre els requisits lingüístics en els mercats laborals.
- vi. Com a resultat de desenvolupaments recents com l'ampliació, la immigració a la Unió i la globalització, hi ha nous requisits en els àmbits de la mediació lingüística i la comunicació interlingüística, que exigeixen noves qualificacions professionals, la continuació del desenvolupament d'eines tecnològiques i la provisió de recursos econòmics addicionals. Entre les prioritats identificades hi ha la comunicació de la UE amb els ciutadans i la traducció i la interpretació jurídiques i d'enllaç.
- vii. Les llengües regionals i minoritàries són un element constitutiu de la diversitat lingüística i cultural d'Europa, que cal mantenir i continuar desenvolupant. Els estudis de casos sobre formació lingüística i la gestió del multilingüisme en comunitats bilingües autòctones d'Europa haurien de divulgar-se per la Unió, ja que es podrien prestar a l'aplicació i adaptació en altres comunitats multilingües.
- viii. El nou repte multilingüe dóna lloc a un nombre considerable de preguntes per a les quals només disposem de respostes provisionals. El Grup va identificar diversos temes d'investigació que haurien de tractar-se com a qüestió prioritària per tal d'obtenir nous coneixements rellevants des d'un punt de vista polític. Molts d'aquests temes requereixen una investigació cooperativa i comparativa, tal i com es preveu en el 7è Programa Marc. El Grup desitjaria que aquests temes es poguessin incorporar en futurs programes de treball del 7è Programa Marc, i que despertessin l'interès de la comunitat investigadora europea.

El Grup creu que per tal que aconseguixin la dimensió necessària, la Comissió hauria de prendre la iniciativa en la major part dels àmbits d'actuació indicats anteriorment.

Els membres de l'HLGM esperen que els resultats de les seves reflexions serveixin d'informació per a la conferència ministerial prevista per a començament de 2008 i que ofereixin dades per a la Comunicació de la Comissió sobre una nova estratègia sobre multilingüisme que s'ha de presentar durant la segona meitat de 2008.

Apèndix 1. Programa del Grup d'Alt Nivell

El Grup va celebrar un total de set reunions: una reunió preparatòria i sis reunions oficials. Cinc de les reunions oficials van estar dedicades a un o més d'un tema específic, més o menys relacionat directament amb els temes anunciats a la reunió no oficial celebrada el 28 de juny de 2006. La sisena reunió oficial es va dedicar a preparar l'informe final. A les reunions temàtiques, els membres individuals del Grup van fer presentacions sobre articles d'opinió que s'havien distribuït abans de les reunions. A més, tres experts externs convidats van fer presentacions (vegeu a continuació) en tres ocasions diferents. Les presentacions van anar seguides de debats, que el secretari va resumir al final de cada reunió. Les actes de les reunions les van redactar William Aitchison i Teresa Condeço de la Unitat de Política sobre Multilingüisme, respectivament.

Reunions, assumptes i presentacions

28 de juny de 2006

Reunió informal de presentació

3 d'octubre de 2006

Investigació sobre multilingüisme

Investigació sobre multilingüisme (Rita Franceschini)

Recherches sur le multilinguisme (Barbara Cassin)

Qüestions de llengües al 7è Programa Marc (Pascal Dissard, responsable científic, EC - DG RTD / Direcció L "Ciència, economia i societat")

8 de novembre de 2006

Les llengües i els mitjans de comunicació

Les llengües i els mitjans de comunicació (Jaana Sormunen)

Els mitjans de comunicació i la llengua gal·lesa: progressos actuals (Nia Lewis, Oficina de la UE del Govern de l'Assemblea Gal·lesa)

Mitjans de comunicació que transcendeixen les fronteres i l'esfera pública europea emergent (Abram de Swaan)

19 de desembre de 2006

Llengües i negoci

La influència de les llengües en l'economia europea (Isabella Moore i professor Stephen Hagen, Universitat de l'Est d'Anglaterra, Bristol, Regne Unit)

2 de febrer de 2007

Qüestions relacionades amb la interpretació i la traducció

Simplement: la traducció i com afrontar-la (si és que es pot) (Branislav Hochel)

La interpretació (Barbara Moser-Mercer)

16 de març de 2007

Estratègies per fomentar l'aprenentatge de llengües: el foment de la conscienciació i la motivació

La motivació i l'autoconscienciació en l'aprenentatge de llengües (Hanna Komorowska)

Qüestions de l'aprenentatge de llengües: foment de la conscienciació, motivació i promoció (Ineta Savickien?)

Els obstacles específics al foment de les llengües 'regionals i minoritàries' i per destacar 'històries d'èxit' en què es van superar aquests obstacles (Josep Palomero)

7 de juny de 2007

Preparació de l'informe final

Les reunions van ser presidides pel comissari responsable en aquell moment; hi van assistir els directors generals i/o altres representants de les Direccions Generals d'Educació i Cultura, Interpretació, Traducció i de l'Oficina de Publicacions. A més, representants de la Direcció General de Societat de la Informació i Mitjans de Comunicació i de la Direcció General d'Empresa van participar en les reunions del 8 de novembre i el 19 de desembre de 2006, respectivament. A totes les reunions oficials hi va assistir un o més d'un representant de la Direcció General d'Investigació (Direcció L "Ciència, economia i societat").

Apèndix 2. Apunts bibliogràfics

Documents de la UE

Comissió Europea (1995) White Paper on Education and Training, Teaching and Learning: Towards the Learning Society.

<http://ec.europa.eu/education/doc/official/keydoc/lb-en.pdf>

Comissió Europea (2003) Comunicació de la Comissió al Consell, el Parlament Europeu, el Comitè Econòmic i Social Europeu, i el Comitè de les Regions. Promoció de l'aprenentatge de llengües i diversitat lingüística: An Action Plan 2004-2006, COM(2003) 449 final.

http://ec.europa.eu/education/doc/official/keydoc/actlang/act_lang_en.pdf

Comissió Europea (2005) Comunicació de la Comissió al Consell, el Parlament Europeu, el Comitè Econòmic i Social Europeu, i el Comitè de les Regions. Una nova estratègia marc per al multilingüisme, COM(2005) 596 final.

<http://europa.eu/languages/servlets/Doc?id=913>

Comissió Europea (2006) Decisió de la Comissió de 20 de setembre de 2006 per la qual s'estableix el Grup d'Alt Nivell sobre Multilingüisme (2006/644/EC), Diari Oficial de la Unió Europea L 263, 23/09/2006:12-13.

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2006/l_263/l_26320060923en00120013.pdf

Consell CEE (1958) Normativa núm. 1 que determina les llengües que s'utilitzaran a la Comunitat Econòmica Europea. Diari Oficial 017, 06/10/1958:0385-6.

[http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995Y0812\(01\):EN:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995Y0812(01):EN:HTML)

Consell de la Unió Europea (1995) Resolució del Consell de 31 de març de 1995 sobre la millora i la diversificació de l'aprenentatge i l'ensenyament de llengües dins dels sistemes educatius de la Unió Europea. Document 395Y0812(01). Diari Oficial C 207, 12/08/1995:0001 – 0005.

[http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995Y0812\(01\):EN:HTML](http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995Y0812(01):EN:HTML)

Consell de la Unió Europea (1997) Resolució del Consell de 16 de desembre de 1997 sobre l'ensenyament de les llengües de la Unió Europea a una edat primerenca. Diari Oficial 98/C 1, 03/01/1998:2-3.

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/1998/c_001/c_00119980103en00020003.pdf

Consell de la Unió Europea (2002) Resolució del Consell de 14 de febrer de 2002 sobre la promoció de la diversitat lingüística i l'aprenentatge de llengües en el marc de l'aplicació dels objectius de l'Any Europeu de les Llengües 2001. Diari Oficial de les Comunitats Europees, 2002/C 50, 23/02/2002:1-2.

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2002/c_050/c_05020020223en00010002.pdf

Consell Europeu (2002) Conclusions de la Presidència. Consell Europeu de Barcelona – 15 i 16 de març de 2002.

http://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/71025.pdf

ELAN: Efectes de la manca de competències lingüístiques de les empreses sobre l'economia europea (2006).

http://ec.europa.eu/education/policies/lang/doc/elan_en.pdf

Eurobaròmetre 54 Especial (2001a) Europeus i llengües.

http://ec.europa.eu/education/policies/lang/languages/barolang_en.pdf

Eurobaròmetre 54 (2001b) Europeus i llengües. Resum executiu.

<http://ec.europa.eu/education/policies/lang/languages/baroexe.pdf>

Eurobaròmetre 63.4, Nota especial (2005) Europeus i llengües.

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_237.en.pdf

Eurydice (2005) Key Data on Teaching Languages at School in Europe.

http://www.eurydice.org/ressources/eurydice/pdf/0_integral/049EN.pdf

Parlament Europeu i Consell de la Unió Europea (2000) Decisió núm. 1934/2000/EC del Parlament Europeu i del Consell de 17 de juliol de 2000 sobre l'Any Europeu de les Llengües 2001. Diari Oficial de les Comunitats Europees L 232, 14/09/2000:1-5.

http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/en/oj/2000/l_232/l_23220000914en00010005.pdf

Parlament Europeu i Consell de la Unió Europea (2006) Recomanació del Parlament Europeu i del Consell sobre competències clau per a l'aprenentatge permanent (2006/962/EC), Diari Oficial de la Unió Europea, L 394:10-18.

http://www.bmukk.gv.at/medienpool/15190/key_comp_lifelong_learning.pdf

Documents disponibles únicament per Internet

Comissió Europea, Direcció de Traducció, Màster Europeu en Traducció (EMT)

http://ec.europa.eu/dgs/translation/external_relations/universities/master_curriculum_en.pdf

Comissió Europea, Comunicat de premsa (2005) A political agenda for multilingualism. MEMO/07/80. Brussel·les, 23/02/2007.

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=MEMO/07/80&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

Orban, L. (2007). Intervenció del comissari Leonard Orban a l'11è Congrés SCIC-Universitats, 11 de maig de 2007.

http://ec.europa.eu/commission_barroso/orban/news/docs/speeches/070511_11th_SCIC_Universities_Conference/070511_11th_SCIC_Universities_Conference_en.pdf

Valeur (2007). Valuing All Languages in Europe. European Centre for Modern Languages. 2nd Medium-term programme 2004-2007.

http://www.ecml.at/mtp2/VALEUR/html/Valeur_E_news.htm#March2007

Apèndix 3. Agraïments

El redactor i secretari del Grup d'Alt Nivell sobre Multilingüisme voldria agrair que aquest informe reflecteixi onze mesos de feina dura i dedicada, i de debat obert, extens i sovint fervent per part dels membres del Grup. A aquest fet es van unir les contribucions d'experts extremadament útils fetes pels directors generals de les Direccions Generals d'Educació i Cultura, Interpretació (SCIC), Traducció, i de l'Oficina de Publicacions, i per les contribucions d'altra personal de la Comissió. La recopilació de l'informe va rebre l'ajuda inestimable dels comentaris i els textos amb què van contribuir membres individuals de l'HLGM, i de les actes de les reunions preparades pel personal de la Comissió. El redactor va sentir-se especialment ajudat pels consells de la professora Rita Franceschini i de la professora Barbara Moser-Mercer, que van comentar amb gran detall les versions successives de l'informe, i del Sr. Harald Hartung, cap de la Unitat de Política sobre Multilingüisme (DGEAC). Qualsevol punt feble que encara quedi és, evidentment, responsabilitat del redactor.

El personal de la Comissió que apareix a continuació va oferir al redactor ànim i assessorament personal en moments específics del mandat de l'HLGM:

- Vladimir Šucha (director, DGEAC, Direcció C)
- Harald Hartung (cap d'unitat, DGEAC, Direcció C)
- Teresa Condeço (responsable principal del seguiment de la feina de l'HLGM, DGEAC, Direcció C)
- William Aitchison (responsable del seguiment de la feina de l'HLGM, DGEAC, Direcció C)
- Pinuccia Contino (membre del gabinet del comissari Ján Figel')
- Eva Valle Lagares (membre del gabinet del comissari Leonard Orban)
- Noël Muylle (honorables director general i assessor especial sobre multilingüisme del comissari Figel')

El redactor voldria aprofitar aquesta oportunitat per agrair als comissaris Figel i Orban la inspiració i les orientacions rebudes, i la confiança que li van dipositar.

Apèndix 4. CV dels membres de l'HLGM

La **Dra. Barbara Cassin** és directora d'investigació del Centre Nacional d'Investigació Científica de París (Centre Léon Robin d'Investigació sobre el Pensament Antic, París IV Sorbonne-CNRS). Va estudiar Filosofia i Filologia, i es va especialitzar en l'antiga Grècia i la filosofia grega.

Les seves investigacions inicials es van centrar en la relació entre la filosofia i la sofística. Això la va dur a publicar una edició amb comentaris de dos textos fonamentals: *Tractat de Gorgias sobre el no ser (Si Parmènide)*, P.U.L.M. S.H., 1980) i el llibre Gamma de Metafísica d'Aristòtil (*La Décision du sens*, amb Michel Narcy, París, Vrin, 1989).

Ha dut a terme aquesta investigació com una manera d'acostar-se a algunes de les principals posicions filosòfiques modernes i contemporànies com a estratègies d'apropiació de l'antiguitat, des de Heidegger fins a Habermas, passant per Hannah Arendt (com a coeditora, *Ontologie et politique. Hannah Arendt*, Tierce, 1989, i com a editora, *Nos Grecs et leurs modernes. Les stratégies contemporaines d'appropriation de l'Antiquité*, Seuil, 1992). Les seves principals publicacions són *L'Effet sophistique* (París, Gallimard, 1995), *Aristote et le logos, Contes de la phénoménologie ordinaire* (París, PUF, 1997), *Parmènide, Sur la nature ou sur l'étant, La Langue de l'être* (París, Seuil, Points-bilingues, 1998), *Voir Hélène en toute femme, d'Homère à Lacan* (París, Les Empêcheurs de penser en rond, Institut d'édition Sanofi-Synthélabo, març de 2000).

Va treballar en qüestions polítiques i retòriques contemporànies, com la Comissió per a la Veritat i la Reconciliació de Sud-àfrica, per experimentar *in concreto* quina mena de coses poden fer les paraules en els nostres dies, i va publicar *Vérité, Réconciliation, Réparation* (amb Ph. J. Salazar i O. Cayla, "Le Genre Humain", Seuil, 2004), i analitza de manera crítica algunes de les noves eines modernes de la "democràcia cultural" a *Google-moi, la deuxième mission de l'Amérique* (Albin-Michel, 2006). També ha iniciat i dirigit un equip d'investigació (Groupement de Recherches) internacional en el CNRS, i ha publicat un *Vocabulaire Européen des Philosophies, Dictionnaire des Intraduisibles* (París, Seuil-Robert, 2004), que inclou una quinzena de llengües europees (antigues i modernes), i mostra de quina manera una llengua és molt més que un conjunt de paraules sinó més aviat un entramat a través del qual es percep i es concep el món.

Les seves obres estan traduïdes a una dotzena de llengües.

El **professor Abram De Swaan** és professor investigador de Ciències Socials de la Universitat d'Amsterdam i va ser catedràtic de Sociologia del 1973 al 2001. Va ser cofundador i degà de la Facultat d'Amsterdam d'Investigació Social (1987-1997) i actualment n'és el president.

De Swaan ha rebut diversos reconeixements i ha exercit de professor visitant a New School, Columbia and Cornell, École des Hautes Études, École de Science Politique i Collège de France. És membre d'acadèmies holandeses i estrangeres, i des de l'any 2004 és el director de l'Acadèmia Europea de Yuste (Espanya).

De Swaan ha publicat en anglès, a part de nombrosos articles, entre altres *Coalition theory and cabinet formations*, 1973; *In care of the state; Health care, education and welfare in Europe and the USA in the*

Modern Era, 1988; *The Management of normality; Critical essays in health and welfare*, 1990; *Words of the world; the global language system*, 2001; i *Human societies; An introduction*. Els seus llibres s'han editat en vuit idiomes. La seva investigació més recent tracta de l'estat, l'extermini massiu i les identifications socials. L'any 2007 es van publicar una sèrie d'assaigs sobre aquest tema: *Bakens in nie-mandsland; Essays over massaal geweld* [Fars en terra de ningú; Assaigs sobre violència massiva].

Professora Rita Franceschini

Càrrec i responsabilitats actuals

- Rectora de la Universitat Lliure de Bolzano (des de 2004)
- Catedràtica de Lingüística i Filologia de la Universitat Lliure de Bolzano (des de 2004)
- Directora del Centre d'Estudis Lingüístics (des de 2004)
- Membre del Consell Universitari de la Universitat de Basilea (des de juny de 2007)
- Membre de la Junta de l'NFP56 "Diversité des langues et competences linguistiques en Suisse" de la Fundació Nacional de Ciència Suïssa (des de 2005)
- Membre del Grup d'Alt Nivell sobre Multilingüisme de la Comissió Europea
- Assessora de qualitat del Consell de Ciència i Tecnologia de Suïssa
- Experta (d'un equip) del Centre d'Accreditació i Garantia de Qualitat de les Universitats Suïsses (OAQ)
- Membre del Comitè Consultiu d'Investigació i Innovació del Sud del Tirolo

Interessos investigadors

Anàlisi de la conversa, contacte lingüístic, intercanvi de codi, adquisició d'una segona llengua, morfologia, neurobiologia del multilingüisme.

Formació acadèmica

1980-1987: Universitats de Zuric i Trieste, estudis de llengües romàniques i germàniques i finalització dels estudis (Lizenziat)

1991-1992: becària del Fons Nacional Suís per a investigació i professora visitant adjunta de la Facultat de Llengües i Literatura de la Universitat de Bielefeld

1992: Doctorat a la Universitat de Zuric

1998-1999: Habilitació per a l'ensenyament universitari

2000: Nomenament com a catedràtica (càtedra C4) de la Universitat del Sarre.

Activitats de recerca i docència

Llocs d'adjunta durant els anys 1986-1991 a la Universitat de Basilea

Lectorat durant els anys 1992-1997 a la Universitat de Zuric

Professora durant els anys 1993-1995 de la Universitat de Bèrgam

Llocs d'adjunta durant els anys 1995-2000 a la Universitat de Basilea

Professor visitant als Estats Units (1997) del Middlebury College (VT)

Catedràtica 2000-2004 de la Universitat del Sarre.

Altres responsabilitats

Membre de les juntes de govern de la Universitat de Basilea (reforma universitària del 1996).
Sotsdirectora i, posteriorment, directora executiva del Departament d'Estudis Romànics de la Universitat del Sarre (2002-2004)

Activitats editorials

(Co)autora i (co)editora de 26 llibres i revistes

Autora i editora de més de 80 articles o capítols de llibres

Coeditora de la revista "Vox Romanica, Annales Helvetici Explorandis, Linguis Romanicis Destinati" (des de 1999) i de la revista "Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik" (LiLi) (des de 2000).

El **doctor Braňo Hochel**, CSc. és el vicepresident de la Càtedra UNESCO d'Estudis de Traducció de la Universitat Comenius de Bratislava, i catedràtic de la Facultat d'Art de la Universitat Comenius. És editor en cap de la publicació mensual "Revue aktuálnej kultúry RAK", membre de la Comissió Nacional de Doctors en Traductologia, i president de la Comunitat d'Escriptors d'Eslovàquia. Va ser director de l'Escola d'Estiu de Traducció de Budmerice, vicedirector de l'Studia Academica Slovaca, i coordinador del projecte TEMPUS JEP "Llengua-Literatura-Traducció". Va ser professor visitant de la Universitat Estatal de Moscou i de la Universitat de Pittsburgh, Pensilvània. Ha estat professor convidat de la Universitat de Varsòvia, la Universitat de Warwick i de La Sapienza (Roma). De l'any 2002 al 2006, va ser regidor de la ciutat de Bratislava.

Braňo Hochel es va graduar en estudis d'anglès/americà i eslovac i va defensar la seva tesi doctoral i CSc. en Traductologia. Ha rebut diversos premis com a autor i traductor. Tant les seves obres literàries com científiques han estat traduïdes a l'anglès, polonès, alemany, eslovè, hongarès, italià, espanyol i rus. Tanmateix, del que més orgullós està és de la seva filla de sis mesos, Luna.

La **professora Dra. Hanna Komorowska**, catedràtica de Lingüística Aplicada i Ensenyament de Llengües de l'Institut d'Anglès de la Universitat de Varsòvia, treballa en el camp de la formació del professorat pre- i en servei. Com a cap del Centre de Desenvolupament de Plans d'Estudis, va formar un equip que va dissenyar el primer conjunt de documents de plans d'estudis comunicatius per a llengües estrangeres i minoritàries ensenyades en el sistema educatiu polonès. Els anys 1990-92 va dirigir el Comitè d'Experts per a l'ensenyament de llengües estrangeres i la reforma de la formació del professorat a Polònia. Exvicerectora de la Universitat de Varsòvia, membre del consell editorial de l'ELTJ i delegada polonesa del Grup del Projecte de Llengües Modernes del Consell d'Europa; actualment membre del Grup d'Alt Nivell sobre Multilingüisme de la UE, assessora del Centre Europeu de Llengües Modernes de Graz, cap de l'edició polonesa de l'Etiqueta Europea de Llengües i coautora de la Cartera Europea per a Professors Estudiants de Llengües, publica sovint en el camp de la metodologia de l'ensenyament de llengües estrangeres i de la formació del professorat.

El **professor Wolfgang Mackiewicz** és director del Centre de Llengües i professor honorífic de Filologia Anglesa de la Freie Universität Berlin (FUB). És president del Conseil Européen pour les Langues (Consell Europeu per les Llengües—CEL). Va ser president del Comitè Científic sobre Llengües

SIGMA (1994-5) i ha estat coordinador de projectes successius de la Xarxa Temàtica en l'àrea de les llengües des de 1996 (Programa Sòcrates-Erasmus). Va ser coordinador dels projectes DIALANG i ENLU. Ha estat assessor tant de la Comissió Europea com del Consell d'Europa en diverses matèries. Va presidir el Grup d'Experts sobre Humanitats del 7è Programa Marc convocat per la Direcció General d'Investigació, i recentment ha estat nomenat membre del Grup Consultiu en Ciències Socioeconòmiques i Humanitats del 7è Programa Marc.

Wolfgang Mackiewicz va estudiar anglès i alemany a la FUB i a la Universitat de Leeds, i va escriure la seva tesi doctoral sobre el *Robinson Crusoe* de Daniel Defoe. La seva investigació se centra en la política lingüística europea i la política formativa en llengües. Ha publicat nombrosos articles i capítols de llibres. Té tres doctorats honorífics (Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca, Université Charles-de-Gaulle—Lille3 i Vrije Universiteit Brussel), i va rebre l'Orde al Mèrit de la República Federal d'Alemanya l'any 1997.

La **Dra. Isabella Moore** CBE va fundar una empresa de serveis lingüístics l'any 1986, que va vendre l'any 2002. Des del setembre de 2002 fins al juny de 2004 va ser la primera dona presidenta de la Cambra de Comerç Britànica i vicepresidenta de l'Eurocambra, l'associació de cambres de comerç europees. És l'anterior presidenta de la Confederació de Cambres de Comerç de West Midlands; i antiga presidenta de la Cambra de Comerç de Coventry i Warwickshire. És membre de la Junta Advantage West Midlands, l'agència de desenvolupament regional de West Midlands i presidenta de l'oficina West Midlands in Europe i el Regional International Trade Strategy Group; ha estat membre del grup de treball National Modern Apprenticeships Task Force; ha presidit el grup d'experts National Women's Enterprise Panel, ha estat presidenta de la Xarxa de Dones de les Eurocambres i vicepresidenta de la Unió de PIMES de Brussel·les; actualment és directora executiva del CILT, el Centre Nacional per a les Llengües. Isabella és doctora *honoris causa* de la Universitat de Sheffield Hallam i de la Universitat d'Aston pels seus serveis a la indústria i les llengües i membre de l'Institut de Lingüística. Li fou concedit el títol de CBE (Comandant de l'Imperi Britànic) a la New Years Honours List de l'any 2004.

La **professora Barbara Moser-Mercer** és directora del Departament d'Interpretació i vicepresidenta de l'Ecole de Traduction et d'Interprétation de la Universitat de Ginebra. És coordinadora del Consorci del Màster Europeu en Interpretació de Conferència (EMCI) i secretària del Comitè d'Investigació de l'AIIC (Associació Internacional d'Intèrprets de Conferència), editora fundadora del primer diari internacional dedicat completament a la interpretació ("INTERPRETING"), i membre del consell editorial de "FORUM" i de "The Interpreter and Translator Trainer". Va ser coautora en un informe sol·licitat pel Consell Europeu de Ministres l'any 2000 sobre la gestió dels serveis d'interpretació en preparació per a l'ampliació de la UE del 2004.

Barbara Moser-Mercer es va llicenciar en Interpretació de Conferència i es va doctorar per la Universitat d'Innsbruck en Psicologia i Lingüística Anglesa, després d'haver estudiat amb una beca de Fulbright a la Universitat de Rochester, EUA. La seva tesi doctoral es titula "Interpretació simultània: aspectes del processament de la informació lingüística, psicolingüística i humana" i, des de llavors, la seva investigació s'ha centrat en la dimensió cognitiva de la interpretació, amb un èmfasi especial en els factors humans, la càrrega cognitiva en relació amb les noves tecnologies en el lloc de treball de l'intèrpret, l'estrès i la fatiga en la interpretació, i la memòria de treball dels intèrprets. Actualment encapçala

un equip d'investigació i desenvolupament en el seu departament, que va desenvolupar el primer entorn d'aprenentatge totalment basat en web i orientat pedagògicament per a la formació d'intèrprets (Virtualinstitute©) i ha desenvolupat i dirigeix, en cooperació amb el Comitè Internacional de la Creu Roja i altres organitzacions internacionals, el primer esforç internacional per millorar les habilitats dels intèrprets que treballen en zones de crisi i guerra mitjançant l'aprenentatge a distància.

El **professor Josep M. Palomero Almela** (Burriana, País Valencià, Espanya, 1953) actualment treballa com a professor de Llengua i Literatura Valenciana, i també és professor de Llengua i Literatura Espanyola, actualment de baixa voluntària. Entre 1987 i 1994 va ser director regional de la Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana a Castelló i també va formar part de l'Ajuntament de Burriana com a primer conseller i com a conseller d'Educació i Cultura.

Josep Palomero és autor de diverses novel·les, narracions per a nens i adolescents, llibres de poesia i teatre, traduccions, adaptacions i guions de cinema. També ha publicat nombrosos llibres de text i diversos estudis sobre didàctica, ensenyament, llibres de ciència popular i crítica literària. Ha estat guardonat amb diversos premis literaris.

La seva novel·la, *Los Secretos de Meissen*, ha estat adaptada per a una pel·lícula de 180 minuts per a TVE (*El secreto de porcelana*), dirigida per Roberto Bodegas amb Omero Antonutti, Sancho Gracia, Paulina Gálvez, Nacho Duato i Eusebio Poncela com a personatges principals. Ha estat emesa per TVE (1999), TVE Internacional (2000) i altres cadenes de televisió de diversos països.

És membre de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, de la qual, després d'haver-ne estat vicepresident, actualment en dirigeix el Departament d'Estudis de Sociolingüística.

També és membre del Club PEN, l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELLC) i altres. L'any 2005-06 va formar part del Comitè d'Experts que va estudiar l'ús de les llengües cooficials d'Espanya en l'administració general de l'Estat (que fou un projecte del Ministeri d'Administració Pública del govern espanyol).

La **professora Ineta Savickienė** és professora de Lingüística General i cap del Departament d'Estudis Regionals de la Universitat Vytautas Magnus, de Kaunas, Lituània. Està implicada activament en projectes d'investigació i formació a Lituània i a nivell internacional. Els seus interessos pel que fa a la investigació estan relacionats amb la sociolingüística i la psicolingüística, especialment amb l'adquisició de la primera i la segona llengua, el desenvolupament normal i deteriorat de les llengües, l'ús de les llengües i la variació lingüística. És autora de nombrosos articles, una monografia i editora d'alguns llibres. Com a membre i coordinadora de projectes de la UE (Sòcrates/Lingua), s'ha dedicat a fomentar les llengües menys utilitzades i ensenyades, a crear noves metodologies i a divulgar bones pràctiques.

Jaana Sormunen és productora executiva de programes d'idiomes del Departament de Formació i Ciència de la Finnish Broadcasting Company (YLE). Va ser presidenta del grup de productors d'idiomes de la European Broadcasting Union (2004-2007).

Jaana Sormunen va estudiar francès i italià a la Universitat d'Hèlsinki, i va escriure la seva tesi universitària sobre el vocabulari gastronòmic francès de les darreries del segle XIV. Des de l'any 1991 treballa

Illa com a periodista i productora a YLE. Ha escrit, dirigit i produït programes culturals i d'aprenentatge d'idiomes per a televisió i ràdio en diverses llengües (francès, italià, espanyol, portuguès, rus, estonià, anglès, suec, alemany, xinès, grec, finlandès per a estrangers), tot i que el francès i l'italià són les seves llengües principals. També ha editat o produït altres materials d'aprenentatge de llengües, com llibres, enregistraments i materials en línia.

Comissió Europea

Comissió de les Comunitats Europees

Informe final

Grup d'Alt Nivell sobre Multilingüisme

Luxemburg: Oficina de Publicacions Oficials de les Comunitats Europees

2007 —36 p. — 21,0 x 29,7 cm

ISBN 978-92-79-06902-4

